

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **33**

DEN 17 AUG. 1924

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR:
EVA BERGSTRÖM

Vänskapsband.

Ett finskt-svenskt handslag vid
Svenska Brigadens minnessien —
från K. F. U. K:s nordiska
möte i Tammerfors
1-6 aug.

K R Ö N I K A

EN ATT DÖMA AV UTSEENDE OCH klädsel, rätt enkel borgerlig dam kom här om sistens in på Svensk Hemslöjd och bad att få titta på dess försäljningsartiklar av skilda slag. Hon talade tyska, som så många andra i dessa turisttider då man inte sällan har besök av någon frau Müller eller Schulze aus Berlin. Bl. a. väckte hennes intresse av de vackra spetsarna som hon beundrade rätt mycket. Men fanns det inte några ännu finare männtro? undrade den främmande damen. Den unga fröken som expedierade smålog förmodligen för sig själv. Ahjo nog kunde man lägga fram spetsar som skulle ge även den mest kräsna sitt lystmäte. Och så hämtade hon ner en samling av den mest utsökta beskaffenhet. Men så kostade de spetsarna också 90 kronor metern. Hon väntade att som vanligt när den summam nämndes för kunderna få höra ett avvärjande utrop: ah, det är verkligen för mycket för mig! Men det blev ingen protest av den här gången, frau Müller sjönk inte genom golvet av häpnad, utan studerade tvärtom spetsen med en spekulants hela intresse och bestämde sig slutligen för en hel del meter av den vackra men dyrbara varan.

Och vart få vi skicka? frågade det imponerade biträdet.

Ah, ni kan gärna vara vänlig och sända det direkt till Haag, drottningen av Holland, blev svaret.

Så kan det gå till i turisttider om det också inte hör till vardagligheterna att se drottningar stå inkognito vid butiksdissen.

En annan stormakt »his majesty the baby» har varit här på besök, representerad av de svensk-amerikanska barnen. Minst av allt verkade de främmande barnen översträngda och ändå hade de rest omkring härs och tvärs i Sverige och varit i selen från bitti till sent. På färden ut till Barnens ö följde en grupp svenska barn från Schebo bruk och där måtte man ha pli på sina ungar ty de uppträdde stilla och dämpat och uppmärksamt. Helt annorlunda verkade ungherrskapet från Broadway, säkra och ogenerade och minst av allt blyga inför de äldre. Det finns kanske personer som känna sig stötta över den där frimodigheten men man måste väl redan tidigt skaffa sig kraftiga armbågar i detta företagsamhetens land. Där är allt the biggest in the world och där finns allting — utom kungliga slott. Därför blev Stockholms slott den byggnad som de unga resenärerna mest intresserade sig för. Annars var det som det kunde både med respekten för kungligheten och de gamla hugstora minnena. När ärkebiskopen i egen person stod på Uppsala högar och öste det unga sinnet fullt med fornkonst som asagudarna kom hans tvivelsutan vackra föredrag inte fullt till sin rätt ty de som borde ha lyssnat till de högstämde orden stodo ett stycke därifrån och blåste i grässtrån. En annan liten episod inom Carolinabibliotekets ärevärdiga murar. Tre flickor i den tidigaste backfischåldern kommo ut i hallen där konung Gustaf II Adolfs majestätiska gestalt presenterar sig. Uppmärksamgjord på vem hon hade den äran att passera gjorde en the little girls inför hjältekonungen ett hopp och en piruett som skulle kommit en urpatriot att få frossbrytningar.

Apropå utländska besök ha vi att om någon tid vänta en författarinna som från Söderns solbelysta länder skall göra våra nordliga nejder den äran. Stockholm är inte för roskull Nobelprisets stad. Elinor Glyn och Sigrid Undset ha redan gästade oss, och nu är turen hos Concha Espina att pröva på ifall inte blott ljuset utan även den litterära äran kan komma från Norden. Concha Espina har haft älskvärdheten att som förebud sända mig sin senaste bok från »su amiga y colaboradora», vilket är ett uttryck för hennes vänskapliga känslor mot Idun som haft nöjet publicera några av hennes noveller. I Spanien är Concha Espina ett välbekant namn eftersom hon inte mindre än tre gånger blivit prisbelönt av dess vittra Akademi och när hon snart kommer ut på svenska med sin roman Dulce Nombre blir det tillfälle även för vår publik att bedöma om det är något för Karlfeldt att reflektera på. Hur som helst kommer nog nästa roman från min amiga att ha som hjälte en blåögd Nordens son, svårmodig som de milsvida skogarna på el parco Djurgårdo vid Stoccolma och stark som el campanilo di Stadshuset (35 metro. Med hisso). Han fattar lidelse till en eldig spanjorska, blir för hennes skull toreador i den stora staden Gronkopingo men spetsas på hornen och skulle ömkligen omkommit om han inte räddats undan dödens käftamento av la grandissima medicina homeopatica Clara Franzena. Sublimo!

Den älskvärda spanjorskan får förresten säga vad hon vill om oss, vi äro fullkomligt okänsliga för vidare värdesättningar sen postkongressen i en serie uttalanden i Aftonbladet sagt de stora sanningarna att vi äro en nation av idel nobla och ridderliga, idoga, förnöjsamma, sparsamma och tro-

hjärtade personligheter, demokratiska och enkla i vårt framträdande, värdiga i vårt skick. Får kongressen några festbanketter till på sig komma vi att vara helgon alle-samman, till och med Sankt Kilbom. Men då skall middan också ha varit ovanligt kraftig. Varför festade vi inte om litet med prisdomanne i Paris? Kom ihåg det nästa gång. Åtta flaskor champagne och Nurmi hade inte varit värd ens ett litet lingon vid Imatras strand.

Då hade tidningarna haft något att skriva om.

Apropå tidningar, kan man vara glad att ett elakt öde inte gjort en till skådespelare med uppgift att ur tidningsrecensionerna hämta konstnärlig hjälp och ledning. Här ges på Blanchteatern för närvarande en fars som är lustig nog. I stycket spelar en hr Ekstam som har att göra en hotellportier. Dagen efter premiären slukade naturligtvis titulus Ekstam tidningsrecensionerna och skulle säkert varit färdig att pussa Daniel Fallströms berömda mustach när han fann författaren strö idel blom-mor över den unga mannens verkligt komiska begåvning och genomroliga tolkning av rollen. Jag skulle unnat aktören att ha stoppat där och inte varit nyfiken på Bo Bergmans utlåtande ty denne likaså gamla och förfarna herre skrev alldeles tvärtom att hr Ekstam var förfärligt tråkig i rollen som han alldeles förstörde med sitt dumma spel.

Ja där står Ekstammen nu och känner sig ganska splittrad. Är han ett kvickhuvud som Daniel säger eller en åsna enligt Bo B:s påstående? För min enskilda del får jag säga att jag fullständigt gillar — ja det gör jag.

Tillsist en liten sommarhistoria om en berömd mans bägge söner, inte så berömda. Ännu.

Sommarlördag. Hasse Z. med familj bor på Utö, medan de bägge juniorerna her-rar Sven och Erik Zetterström bägge av arbetet äro fjättrade vid staden. Middag, delikata köttbullar och härlig saftkräm iordninggjord på förhand av herrarnas om-tänksamma moder. Den behövde endast värmas upp. D. v. s. beträffande saftkrämen är värmningen överloppsgärning.

Våningen sommarlyster, och alla skåp stängda.

På väg hem möter hr Sven Zetterström ett par bekanta och förledes av dem att förlägga middagen till Operakällarens veranda. Mitt under förtärandet av smörgåsbordet erinrar han sig dock herr Sven Erik, även kallad Kar de Mumma. Han anser sig böra för ordningens skull anmäla sin frånvaro pr telefon.

Vaktmästaren tillkallas och ombedes ringa: hälsa hr Zetterström att hans bror inte kommer hem utan åter middag på Operakällaren. Varpå måltiden fortsattes icke utan en glimt i ögat vid tanken på brodern som sitter hemma, lutad över ensamhetens saftkräm.

Efter en kvart kommer tamburpojken, lotsar sig fram mellan borden och frågar efter herr Zetterström.

Ja, det är jag! svarar denne, undrande vad som nu kan ha hänt.

Jo, säger tamburrekryten som om han läste upp en utanläxa, det är telefon från hr. Zetterströms bror att han äter middag på Grand hotell.

CELESTIN.

Marika Stjernstedt åter till Idun.

En för vår läsekrets säkerligen mycket angenäm nyhet är att författarinna fru Marika Stjernstedt från 1 oktober inträder som ordinarie medarbetare i Iduns redaktion, där hon kommer att stå som chef för den litterära avdelningen och omhänderha den litterära kritiken. Marika Stjernstedts föregående medarbetarskap i Idun är i alltför gott minne för att hennes verksamhet skall behöva någon vidare presentation. Idun hälsar med glädje sin kunniga och spirituella medarbetare välkommen åter.

KUNGADOTTERN SOM GODSÄGARFRU

HOS HOVJÄGMÄSTARE CASTENSKJOLD OCH HANS FRU PÅ KONGSTEDLUND.

Hovjägmästare Castenskjold med fru och en vy av deras slott Kongstedlund på Jylland, där de leva ett enkelt och stilla lantliv.

Prinsessan Dagmar. Efter ett nytaget foto.

EN VACKER SOMMARMORGON lämnade jag den gamla Limfjordsstaden Aalborg, förtjust åt utsikten att få besöka en av vår danska kungafamiljs unga prinsessor i hennes nya ställning som jylländsk godsägarfru. Det var ett fruktansvärt långsamt tåg, jag måste taga för att komma de tre milen söderut till Kongerslev varifrån landsvägen går upp till herrgården Kongstedlund, prinsessan Dagmars nya hem. Trakten är typiskt jylländsk med sina höga backar och sina milslånga vider av gröna ängar och frodiga åkrar, där råg och havre böljar i stark blåst. Från toppen av en väldig backe ser jag plötsligt Kongstedlunds vita fasad skymta fram mellan höga bokar och lindar.

Till vänster har man de stora stallen och ladugårdarna och straxt intill dem en inhägnad gödselhög — varje lantbrukares guldgruva — från vilken ett par väldiga grisar hälsa den främmande med ett gemtligt »nöff — nöff».

Vid ingången till den gamla vackra huvudbyggnaden — från 1592 — möter jag en ung, smärt och lång herre, i gul sportdräkt och långa stövlar. Tre praktiga schäferhundar hoppa omkring honom. Det är gårdens ägare, hovjägmästare Jörgen Castenskjold, som just har återvänt från sin dagliga morgonpromenad över ägorerna. Med ett vänligt och glatt leende ber han gästen stiga på. Det är betecknande att dörren till hallen står öppen. Man håller sig på Kongstedlund inte med betjänter, endast med några jungfrur — alldeles som hos en vanlig godsägarfamilj på landet. Men så snart man träder in i det stora vackra herrummet, blir intrycket ett annat — ett slott, präglat av gammal och fin kultur och utsökt smak, rikt på konstskatter och böcker — en interiör på en gång förnämt förfinad och hemtrevlig. Man kan tro, att man befinner sig i något av gemaken på Amalienborg eller Charlottenlund, prinsessan Dagmars barndomshem.

En stark släktkänsla är gemensam för hela danska kungafamiljen. Också ser man här i prinsessan Dagmars hem en mängd fotografier av alla hennes släktingar. Väggar och bord äro fulla av sådana, och på skrivbordet står en stor utmärkt lyckad

fotografi av kung Fredrik VIII. »Ett klokt, sympatiskt utseende, skrev en Berlinertidning, då kung Fredrik 1907 var på besök hos kejsar Wilhelm. Bredvid detta porträtt står ett av änkedrottning Louise, samt av prinsessans syster, prinsessan Thyra och brodern prins Gustav — båda två ofta sedda gäster på Kongstedlund samt av farfadern, kung Christian, alla barnbarnens förtjusning.

Bland de historiska tavlor, som pryda väggarna, lägger man märke till dåvarande kronprinsparets Fredriks och Louises ankomst till Köpenhamn 1869 efter bröllopet i Stockholm. På skrivbordet ligger Johannes V. Jensens »Himmerlands historier» ovanpå Blæckspruttens julnummer — »les extrêmes se touchent.»

Medan hovjägmästaren går efter sin fru, som tydligen är upptagen i kök och skafferier, får jag tillfälle att hälsa på prinsessans svärmor, husets hedrade gäst. En ståtlig dam för övrigt. I sommar ha också kung Christian och drottning Alexandrine samt prins Axel, prinsessan Margareta och prins Gustav hälsat på hos godsägarfamiljen på Kongstedlund. En smula enformigt, som lantlivet alltid blir, äro naturligtvis släktens besök alldeles särskilt välkomna. Tyvärr är änkedrottningen i år av hälsoskäl hindrad att besöka sin gifta dotter, men alla i trakten minnas med tacksamhet hur vänlig och givmild hon var mot dem vid sitt besök förra sommaren.

Nu går dörren upp och husets fru visar sig, smärt och charmfull i sin enkla vita förmiddagsklänning. Det blonda håret hålles ihop av nätet — hon ser precis ut som en liten rar borgerlig fru, som för ett ögonblick lagt sina hushållsgöromål åt sidan för att hälsa på husets gäst. När man ser henne, förstår man hur omöjligt det är att just nu strama upp sig till en allvarlig och ingående intervju över livets gåtor. Så anspråkslös, enkel och naturlig är frun på Kongstedlund, att ett samtal med henne blott och bart blir ett nöje. Hennes vänliga leende, den strålande blicken ur de grå ögonen, hennes käck handslag — alltsammans blir till en upplevelse.

Likheten med hennes mor — lilla Sessan — som denna framstälts på ungdoms-

porträtten är påfallande. Visserligen vill det unga paret helst leva i fred och lugn som privatmänniskor, men danska pressen vill inte gärna tillåta detta utan skickar titt och tätt ut sina representanter. En gång, berättar prinsessan, kom till Kongstedlund, en motorcyklist, höljd av damm och hunger som en varg. Det var en Köpenhamnsjournalist på intervjujakt.

Utanför huvudingången står barnvagnen. Där slumrar fideikommissarien till Kongstedlund, lille Harald, prinsessans förstfödde.

På vägen till stationen kommer jag i samspråk med några av ortens folk. De kunna inte nog berömma herrskapet på Kongstedlund, deras flärdfrihet, deras rörande hjälpsamhet. Med stor energi sköter godsägare Castenskjold också sitt jordbruk. Gården, som omfattar 400 tunnland, föder 49 kor och 20 hästar. Bil håller man sig däremot inte med. Vill man ut på bilfärd, är det bara att ringa till »Peter Wielsens» bilstation på Kongerslev och hyra en Ford där. Annars tar man vagnshästarna. Prinsessan älskar att ströva i skog och mark, ofta ser man henne med sin svenska korg på armen ute på blåbärsjakt. Hon far gärna med sin make på häst- och kreatursutställningar och kommer då i muntert samspråk med de jylländska bönderna.

Inte långt från gården ligger den berömda »lilla vildmossen», ett 3 mil långt och 1 mil brett område, bevuxet av ljung, mossa och ormbunkar men utan en människoboning. Kanske tycker man den vidsträckta heden ser ödlig och dyster ut, men den har i alla fall en kärv skönhet, som vinner ens hjärta. Och just i en sådan nejd förstår man att två, som hålla av varandra, kunna leva sitt stilla enkla liv utan att sakna den yttre tomhet och glans, de en gång för alla av sagt sig.

V. S.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

"I N H E R O W N R I G H T"

LADY RHONDDA OCH HENNES ARBETE FÖR KVINNOINTRESSEN.

DET FINNS I ENGELSKA SPRÅKET två termer som beteckna tvenne vitt skilda kvinnotyper — »a man's woman» och »a women's woman», vilken senare betyder en redbar, kamratlig kvinna, lika lojal mot sina medsystrar, som den förra typen i all sin fascinerande kattighet är illojal. Jag tänkte oemotståndligt på den definitionen genast jag fick se Lady Rhondda resa sig från sitt skrivbord för att hälsa mig välkommen till »Consultative Committee of Women's Organisation», vars »Publicity chief» hon — bland mycket annat — är. Med sin klara, öppna blick, sin breda panna under det burriga ljusa håret och sitt flärdfria, humoristiska väsen är hon en så präktig exponent för »a women's woman» vi kvinnor kunna önska oss. Som alla människor, vilka leva mera för sina idéer än för sig själva, har hon ett självglömskt naturligt sätt, som genast gör besökaren hemmastadd — utan att man ändå någonsin glömmar att det är en grande dame man har framför sig, en person van att organisera och befalla — desto behagligare är bara slutintrycket av enkel, pålitlig duglighet.

Lady Rhondda är en av Englands främsta affärskvinnor. Arvtagerska till den omätligt rike »kolkungen» Lord Rhondda, vars enda barn hon är, sköter hon efter hans död en av landets största Concerner, som hon ytterligare utvecklat. Han var Englands Food Controller under kriget och hennes förtjänster som hans sekreterare och högra hand ansågos så stora att hans adelskap blev utsträckt till henne och hon efter hans död en peeress »in Her own Right». Vilket betyder att hennes adelskap, alldeles oavsett vem hon gifter sig med, går i arv till hennes äldsta barn, det må vara son eller dotter. Adelstitlar gå utom i några få familjer annars endast i arv på svärdssidan i England — att kvinnor bli adlade hör ännu till sällsyntheten. Det är därför mycket passande, att det är Lady Rhondda, som står i spetsen för sina ståndsystrar i deras strävan att komma in i Överhuset. En mångtydig klausul i dess lagar har nämligen hittills uteslutit kvinnliga pärer från säte och stämman bland landets »ärfvliga lagstiftare» och därmed även från Parlamentet, emedan Underhuset är stängt för alla utom »Commoners». Lord Astor, den konservativa parlamentsledamoten Lady Astors make, och några andra liberala pärer äro Lady Rhonddas trogna riddare i hennes kamp. En frågade senast under debatten förra veckan varför i all logiks namn en kvinna kunde sitta på Englands tron och ändå inte vara god nog att sitta i Överhuset? Men logik och män ha som bekant inte mycket med varandra att göra, när det gäller kvinnor. Åberopande Lord Cecil, som veckan förut åropade kvinnorna i Underhuset fällt det något underliga yttrandet att fastän han för sin del beklagade deras närvaro, hade huset måhända vunnit i duglighet vad det förlorat i värdighet! — frågade en gammal Lord Banbury helt patetiskt sina medbröder om de verkligen önskade att för-

Lady Rhondda.

En av Englands under senaste året mest omtalade och uppmärksammade kvinnor, lady Rhondda, kommer i denna månad till Stockholm. Författarinnan Anna Lenah Elgström har sammanträffat med lady Rhondda i England och ger här en karaktäristik av den fina, sympatiska och mångfrestande engelskan.

lora i värdighet bara för att vinna i duglighet?...

Det måtte varit en mycket komisk debatt och jag tror att medan Lord Banbury talade önskade nog de flesta av hans medbröder, att den leende Lady Rhondda inte suttit i galleriet som deras förkroppsligade onda samvete.

Hon hoppas dock fortfarande att få leva till sin segers dag. Lordernas hus råder ju över så många frågor, vilka speciellt angå kvinnor att det är monstruöst att ingen av landets 8,000,000 kvinnliga väljare kan göra sin röst hörd där, säger hon.

Kvinnornas speciella intressen — de äro Lady Rhonddas. Även därför är det jag kallat henne »a women's woman». Fast omplantera de begreppen på det politiska livet, skall man finna, att de flesta politiska kvinnor hellre vilja bli ansedda som »a man's woman», varmed menas en sansad, måttfull, nykter person med ett manligt intellekt medan en »kvinnornas kvinna» för det allmänna medvetandet står som en ganska vild, känslös och inkonsekvent varelse.

Det är den gamla motståndaresynen som ännu färgar av sig. Även hos dem, vilka stridit för kvinnans fulla medborgarskap, ja, ibland mest hos dessa. Jag glömmar t. ex. aldrig den framstående politiska svenska, som på tal om en planerad kvinnlig opinionsyttring för strängare straff för sexuella våldsdåd mot minderåriga helt indignerad protesterade mot att det var nå-

got kvinnor borde speciellt intressera sig för! Jag förstod henne så väl att jag inte kunde tolka hennes yttrande så som jag helst velat — nämligen att för att en sak skall bringas ur världen måste både män och kvinnor förenas mot den. Men nej, hon och hennes medsystrar hade kämpat så bitert och så länge för jämlikhetens sak att de nu voro livrädda att skada den genom att på något sätt visa sig olika männen. Och det finns som bekant ingenting som vi äro så olika männen som i synen på sexuella frågor, ingenting vilket sätter männen så i harnesk som när vi låta den synen glimta fram.

Är det inte innerst därför — för att inte shockera genom att visa vår innersta »kvinnliga vildhet»? — vi ibland fela genom motsatsen. Ha vi t. ex. här i Sverige så energiskt som vi borde, tagit upp till behandling den monstruösa brist på proportion, som förefinnes mellan straff för övervåld mot minderåriga och straff för tillgrepp av annans egendom — vilket straff ju är många gånger hårdare än för den allvarligaste sedliga förbrytelse! I England, där samma missförhållande råder, är redan en hel härskara av kvinnor anförda av Mrs. Wintringham och Lady Rhondda i full aktion mot det. Bättre lagstiftning i denna fråga är också den första punkten på »Six Point Group's» program — denna praktiska kvinnoförening för genomförande av sex olika kvinnliga önskemål, vilken är Lady Rhonddas främsta skötebarn.

De andra fem punkterna äro: 1) Tillfredsställande lagstiftning för änkemödrar. 2) Dito för ogifta mödrar och deras barn. 3) Lika förmyndarskap. 4) Lika betalning för kvinnliga och manliga lärare. 5) Lika lön och lika möjligheter för bägge könen i regeringstjänst.

De äro alla praktiska frågor, frågor som man kan överskåda och vilka ge en en känsla av att man arbetar för något reellt säger Lady Rhondda, med sitt trygga leende. Och de äro också frågor, om vilka alla kunna enas. Ty som vi sett här i vår Six Point Group — hur olika än kvinnor kunna tänka om de flesta ting i världen — om behovet av bättre skydd, bättre möjligheter för barnen måste vi ju alla vara ense!

Ett sådant yttrande är Lady Rhondda upp i dagen — praktisk, nykter och djupt moderlig. En ganska idealisk kombination, eller hur, för den nya generation av politiska kvinnor man ser resa sig — kanske tidigast och bäst här i England.

Fast även här behöva kvinnorna med för att under tingens nuvarande tillstånd, likt Lady Rhondda, använda sin position till att så att säga understryka att de äro kvinnor och som sådana speciellt intresserade av vissa sociala reformer och lagstiftningsfrågor framför andra. Lady Rhondda anser, att ett speciellt kvinnoparti för främjandet av deras egenaste intressen (naturligtvis vid sidan av redan existerande partier) inte skulle vara ur vägen för att bättre

(Forts. sid. 831.)

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

ÄR SVENSKAN BEIGEFÄRGAD?

EN DUNDRANDE SALVA MOT DEN SVENSKA KVINNAN OCH HENNES KLÄDER.

DEN SVENSKA KVINNAN HAR I många, långa år gått i beige. Hon har burit beiga kappor, beiga kjolar, beiga hattar, handskar, väskor, portmonnäer och kängor.

Denna passion för beige har tilltagit i en fantastisk utsträckning under det senaste lustret.

Sommar eller vinter, vår eller höst är Drottninggatan eller Strandvägen i Stockholm, Östra Hamngatan i Göteborg eller Storgatan varsomhelst en enda så gott som oavbruten orgie i beige.

Beigen har erövrat svenskan. En tid var det på modet att färga håret och det var kuriöst att iakttaga, att det var beige som i allmänhet eftersträvades.

Beigen har sträckt sig till hyn. Jag har ofta i spårvagnar i Stockholm och Göteborg grubblat över den egendomliga beige-nyans, som vilat över kvinnliga passage-rars kinder.

Men värst av allt är, att beigen gör hotande intrång på den svenska kvinnans själsliv. Hennes fantasi är beige. Hennes världsåskådning är beige. Jag tror, att hennes kärlek är beige! Kort sagt: hon är förbeigad.

Hur skall det kunna förklaras att svenskan, såvitt jag vet ensam bland världens kvinnor, på detta egendomliga sätt kommit att tillbedja beigen?

Sök över orient och occident! Sök i arktiska eller antarktiska regioner! Vad finner man?

Här får den svenska kvinnan höra ord och inga visor om sig själv. Redan i Iduns förra nummer påpekade en fransyska i sin kritik av svenskans apparition de svenska damernas beige-kärlek, — nu kommer en författare med den stora nedklubningen. Försvare sig den som kan, men det blir kanske inte så lätt.

Överallt strävar kvinnan osökt och naturligt att göra färgen till sin bundsförvant. En malajflickas sarong strålar och ler i rött och grönt liksom sidenschalen om halsen på parisiskan.

Kvinnan vill ha färg. Kvinnan måste ha färg.

Jag ser i den svenska kvinnans fanatiska beige-kult ett allvarligt oroande fenomen.

Jag tänker därvidlag icke blott på beigen föraktligt låga plats på färgskalan. Den är tam, livlös, enformig och ledsam. Den är, tillämpad i klädedräkten, den mest utsökt misslyckade kulör, som kan utletas. Det finns icke ett ansikte, icke en hy, som icke beigen är fatal för. Beigen är surt och kärvt ovänlig även mot det friskaste flickansikte. Färglösheten blir klädsam i jämförelse med detta färgernas sorgebarn. En svart hatt, en svart dräkt framhäver en rosenkind, ett par körsbärsläppar, ett par lysande ögon och ett blont svall av

lockar. Beigen kan endast förstöra, förfula, utplåna skönhetsvärden.

Det är värt att observera, att den motbjudande ljusgrågul färgtonen är den klassiska regnrockskulören. Här har ett psykologiskt träffande färgval skett. Den svenska kvinnan — det är med bedrövelse i själen som jag säger det — går omkring i en evig regnrocksaure!

Sanningen är, att vi i Sverige äro på väg att utrota det rika och stolta färgsinne, som fäderna skänkt oss i arv och som förr satt så starka och stimulerande spår i vår nationella kultur.

Men jag har en förnimmelse av, att beige-passionen icke kan tolkas uteslutande eller ens huvudsakligen som ett utslag av förfall i nationell smak. Den är, misstänker jag, förknippad med ett under senare år alltmer framträdande martadrag i den svenska kvinnans väsen.

Jag tar det balda steget att, utan angivande av någon motivering, förklara att det vore en katastrof för svenskt samhällsliv, om den svenska kvinnan skulle fullborda sin blyxtmarsch mot det ideal, som på de yttersta av dessa dagar med sådan outröttlig iver predikas av välmenande, men fantasilösa, kortsynta och torftigt prosaiska själar: idealet »die Hausfrau».

Jag är villig att utan reservation instämma i det betyg »die Hausfrau» fått. Hon har under dessa vanvettiga inflationsår

(Forts. sid. 832.)

RUMÄNSKA STUDENTSKOR PÅ STOCKHOLMSVISIT

EN LIKA OEMOTSTÄNDLIG SOM oeffterhärmlig charme — det är det ord, med vilket som man först och sist skulle vilja karaktärisera den rumänska kvinnan. Graciös och intagande, älsklig och meddelsam, tycks hon inkarnera hela Orientens kvinnoideal och en god del av det västerländska.

En utmärkt representant för denna rumäniska kvinnlighet är den unga Mlle Lucrezia Madgearo från Bukarest, vars porträtt i en nationaldräkt, som i 100 år tillhört hennes familj, synes här. Hon är en av de 25 studentkor, som tillsammans med lika många manliga kamrater för ett par dagar sedan anlänt hit efter en lång resa genom Ungern och Polen. De tillhöra en förening, som på landets språk heter »Dor de duca» — på svenska Reslust. Under terminerna samlar man pengar genom bazarer, fester och tillställningar och när ferierna komma, utser man en färdledare — vanligen någon äldre akademiker — och beger sig iväg, full av glada förväntningar. Varje detalj i resan tycks roa dessa unga vetgiriga entusiaster och den plats de sist sett tar alltid priset. Superlativen flöda — på elegantaste pariserfranska — vare sig det gäller polackernas utomordentliga älskvärdhet eller Mälardrottningens skönhet.

Först efter kriget ha de unga rumänskorna fått tillträde till universiteten, men utvecklingen har gått raskt. De ha tydligen satt sig in i sin nya ställning och

Mlle Lucrezia Madgearo i den utsökta nationaldräkt, vars broderier representera ett års arbete och vars drivna silverspännen visa den nationella symbolen en fisk.

se ut att trivas gott med de manliga kamrater, som chevalereskt bugande kyssa på hand, när de alla återse varandra på den uppgjorda mötesplatsen. Här skötes den medförda filmapparaten — en gåva av landets kronprins till »Reslustsällskapet» — av ett par studenter. Det blir sensation i Bukarest att sedan på biograf göra alla resans äventyr levande för de stackare, som ej fått följa med denna gång. Kanske också en smula inbringande för nästa resa, såvida inte behållningen går till Studentkårens hus, som man om några år, när kassan tillåter, hoppas kunna resa i stället för den lilla byggnad, där de manliga studenterna förr samlades.

Mlle Madgearo, som har litteraturhistoria till ämne, känner bra till Selma Lagerlöf och Strindberg, vars »Fadern» och »Pelikanen» ha uppförts i Bukarest och fyllt henne med skräck.

Den nordiska titanens Megära-gestalter torde något avvika från de melodiska kvinnohymner, som den rumänska litteraturen överflödar av.

Ibsen, Grieg och Sinding äro populära men eljest är det framför allt fransk litteratur, konst och musik, man sätter högst. »Vi älskar Frankrike», utropar hon med en entusiasm, som skulle fröjdat Maurice Barrés. Och man förstår att hon talar å sin nations vägnar, när man minns, hur det en gång föreslogs i Bukarest-parlamentet att fullständigt avskaffa landets språk och införa franska.

FLEUR.

KATTUNGOR
Sjilverkade av vår omtyckta
Palmerychoklad i askar à 75 öre.

U N G D O M S M I N N E N

AV STÖRRE GÅRDAR KRING EK-
 oln var Hammarskog en av de äldsta. Känd
 redan på 1300-talet har den varit i många
 stormanssläkter, Leijonhufvud, Oxenstierna,
 Posse m. fl. Längre åt väster vid den
 mot Örsundsbro sig sträckande »Låsta»viken
 låg Upplands märkligaste medeltidsslott
 Wijk, vars förste kände ägare var Israel
 Andersson And år 1285. Slottet, eller som
 allmogen ännu kallar det, Wijks mur, upp-
 fördes ungefär 1400 i 11 våningar, var-
 av en del under jorden — av dem åter-
 stå nu 7. Slottet är våldsamt restaurerat,
 men verkar dock storslaget. Där bodde
 Greve Gustaf v. Essen, en av de mest fullän-
 dade typer för en gentleman jag någonsin
 råkat med en familj lika distinguerad som
 han själv, bland dem dottern Elisabeth kan-
 ske på den tiden Sveriges skönaste kvinna.
 Vägen dit var 2½ mil kring sjön men vat-
 tenvägen jämnt en mil. På sommaren seg-
 lade jag dit och då den stora fjärden stod
 blank som en spegel passade vi på så fort
 det bar något så när, min bror Carl och
 jag, att spänna stålsko på fot för att upp-
 vakta den sköna, fast ofta isen var »dan-
 sker», som allmogen säger. — En gång
 slog en råk upp tvärs över fjärden och
 stängde vägen. Vända kom ej i fråga.
 Vi lyckades uppsöka ett ställe, där spric-
 kan ej var bredare än att vi med våra
 stavar och kälken lyckades slå en liten
 spång över djupet. Bra vanvettigt, men
 vad gör man ej när man är 20 år och
 det finnes en magnet som drar. På senare
 år är för första gången sedan 1200-talet
 godset sålt. Vid den fjärd, som går åt sö-
 der »Gorran», låg i en ganska oskön nejd
 slottet Sjöo, en av Nikodemus Tessins mest
 vansinnigt storslaget koncipierade slottsän-
 läggningar, som, i motsats till så många av
 dem man ser i Suecia antiqua, fullt full-
 följts. Där var först två flyglar nere vid
 bryggan, från vilken utgick en allé till
 gården, vilken omslutes av 6 flyglar samt
 två på terrassen åt trädgårdssidan. — Fa-
 miljen Banér bebodde i min barndom slot-
 tet, som nog var urbilden till J. L. Alm-
 quists Jaktslott. Det stora slottet var rätt
 välvårdat, och en vacker dag beslöt bar-
 onen att i stället för den franska träd-
 gården anlägga en engelsk park efter den
 då moderne trädgårdsarkitekten Forsbergs
 plan. Till den ändan nedhögges de gamla

Överhovstallmästaren greve Gustaf von Essen.

lindalléerna intill 150 meter från huset
 och de båda trädgårdsflyglarna måste
 bort. Härom gav ägaren inspektoren
 order utan att nämna något åt de sina
 och reste så bort. Så inställde sig ti-
 digt en morgon ett tu tre hela gårdens ar-
 betsstyrka och började riva husen till fri-
 herrinnans förskräckelse. —

Någon park blev ej av, och sedan den
 tiden har ingen ägare bebott själva slottet.

En originell jaktherre ägde ett gammalt
 slott långt från vår sjö. Han var passion-
 erad jägare och för att tillfredsställa detta be-
 gär samt vara säker på att äga goda hun-
 dar hade han utarrenderat en av sina mån-
 ga gårdar mot att arrendatorn, en rykt-
 bar jägare, skulle hålla ett stort antal först-
 klassiga hundar till hans disposition. På
 själva slottet, där ägaren aldrig bodde, hade
 han av en nyck låtit auktionera bort allt
 bohag, rubb och stubb, därvid nog ofant-
 liga skatter bortslumpades och kommit ut
 mest i bondehand. — Det enda som fanns
 kvar, var några fat vin från trettioåriga
 kriget och en av dessa jättepauluner med
 stora strutsplymer i alla fyra hörnen, som
 vi så väl känna från Sko slott. Då jakten
 där var utmärkt ställde han årligen till stor-
 jakter, dit diplomater och annat fint folk
 inbjödos. Vid långa bord av på bockar
 lagda öhyvlade bräder bespisades nu de

på gungbräden bänkade förnämheterna,
 som ur stora silvertumlare sökte tömma de
 hundraåriga faten. Det berättas att då vi-
 lans timme slutligen slog, värden förde sina
 väl beskänkta gäster var och en till sin ståt-
 liga men tomma kammare, där bädden en-
 dast bestod av långhalm med i varje rum
 en bygdens fagra tärna till sällskap. Då han
 sett hela sällskapet väl inlogerat, drog han
 sig själv tillbaka till det största praktge-
 maket, där i slottets enda praktmöbel, pau-
 lunen, hushållerskan väntade honom. —

En trettioåra-krigs-stämning som man nu
 torde få leta efter. —

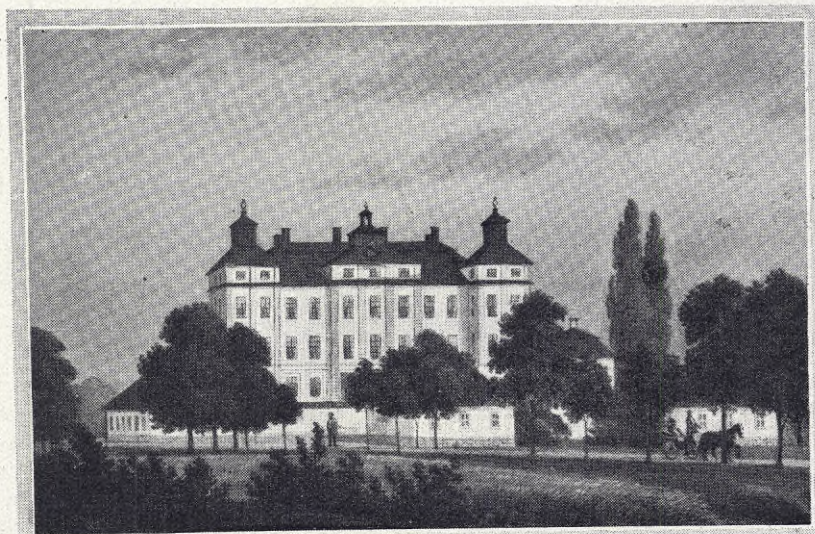
Ett annat bevis på ägarens beska humor,
 var då prästen spelat bort kyrkkassan och
 kom till godsägaren med en bön om hjälp
 för en stundande biskopsvisitation.

»Jo, på dagen skola pengarna stå till edert
 förfogande», sade han och sände skjutsar
 till Myntet i Stockholm, som växlade till sig
 hela summan 600 Rr i nypräglade sexstyv-
 rar så att då ärkebiskopen skulle granska
 kassan möttes han av en ansträngande räk-
 ning av den glänsande kopparn. Reflektio-
 nerna gjorde sig nog själva.

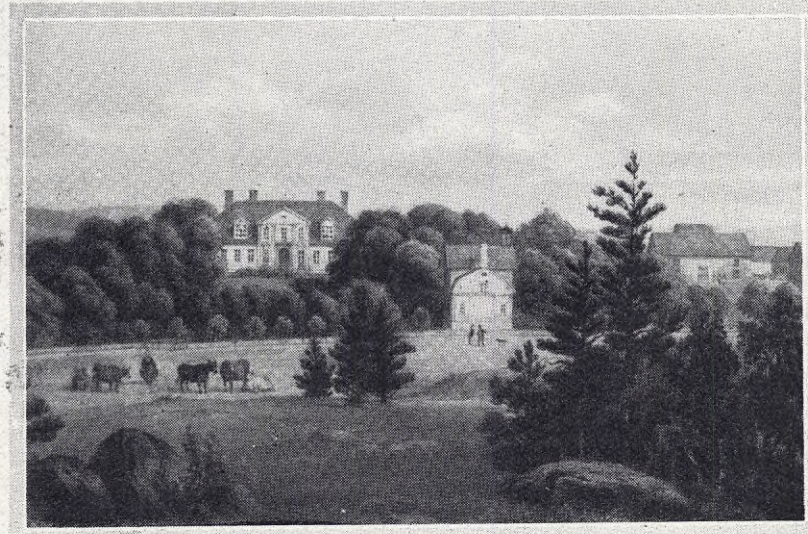
Längst upp i »Gorran» låg det gamla ärke-
 biskopsbostället Arnö, på den tiden bebott
 av det stora originalet Baron von Essen,
 som min bror och jag under jakttiden plä-
 gade besöka. Baronen själv var nu mera
 mest teoretisk jägare, men glädde sig att
 se unga livade nimroder ikring sig, och
 släppte dem ogärna så snart ifrån sig. —
 Då Arnö verkligen var en ö lät han, då
 någon ville ge sig av, ro över alla båtar
 till fastlandet och förklarade så, att det
 var honom för ögonblicket fysiskt omöj-
 ligt att villfara deras önskan.

Mitt emot Krusenberg låg Skoklosters
 ägor och vid Skofjärden på ¼ mils avstånd
 det ståtliga Skokloster. Skoklosters största
 märklighet är ju naturligen dess enastående
 samlingar, speciellt vapensamlingar, som till
 en del tillkommit under tider, då man
 älskade smycka de vapen åt vilka man
 ständigt hade att anförtro sitt liv.

Men själva bygden »Skobolandet» har
 även den en mycket säregen karaktär. Om
 slottet och samlingarna, som särskilt under
 det nuvarande grevskapet ägnas den öm-
 maste omvårdnad, föreligger ju en hel lit-
 teratur, men mig synes att ett rikt fält
 även skulle finnas för en kompetent person

Sjöo.

Hammarskog.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
 KEMISKT TVÄTTAD
 ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

AV GUSTAF CEDERSTRÖM

att utforska och skildra den bygd, där tack vare gynnsamma omständigheter och dess avskilda läge så mycket av gamla tidens traditioner och plägseder dröjt sig kvar.

Så hörde jag i min barndom berättas att i böndernas kontrakt ännu ingick, att lämna så och så många kapuner, som gumorna under vintern hade jämt göra med att tugga åt och stoppa fulla. — Man kan ju spåra godsets öden långt tillbaka i tiden, och från Erik den läspes och Holmgeiers tid har det aldrig sålts utan förlänats eller gått i arv. Först hava vi klosteriden. — Det första klostret byggdes åt två Dominikaner av Knut Folkunge år 1200 och då dessa lämnade det övertogs klostret av Cistersienser-nunnor, som stannade där till 1297, då klostret brann och ett nytt byggdes nere vid sjön.

Eget nog levde nunnor kvar där efter reformationen så sent som år 1566. Sedan klostren indragits förlänade Carl IX godset till fältmarskalken Somme och sedan han förverkat det skänkte Gustaf Adolf det till en annan fältskalk Carl Gustaf Wrangel, som byggde slottet, och genom vars dotters giftermål godset övergick till grevliga släkten Brahe, som ännu är dess innehavare.

På samma sätt som godset hava nog de underlydande gårdarna utan avbrott gått från far till son och släkterna där bibehållits.

Helt naturligt har till följd av nejdens avskildhet ingifte i hög grad varit rådande, men någon degeneration kan ej spåras, utan folkstammen är ståtlig och kraftig. Mina bästa krigarmodeller har jag funnit bland Sko soldater, bland vilka de gamla krigarminnen Wijk Ham Blom med flera nog gått i arv i alla tider.

Namnena på ställena hava även sin egenomlighet. En del av dem som Apalle och Kaddala äro ju av rent främmande stam, under det andra som Piparbo och Greskars nog äro från Wrangels tid, det ena antagligen boställe åt någon medlem av hans kapell, det andra åt någon grek, som följt sin fältherre till hans hembyggd.

Vad som slår den som vandrar kring på Skolandet är att man vid alla gårdar, stora som små, överallt ser fruktträd i stor mängd.

Enligt sägen skulle en gammal kastellan Brandt, som levde endast för sitt anförtrodda slott vara den som har äran av detta pomologiska rekord. — Han skall hava låtit kungöra, att han för 12 skilling lämnade vem som önskade ett fruktträd. Men lika litet nu som då han utbjöd dem gratis blev det något resultat. Först då han betalade tolvskillingen åt dem, som hämtade fruktträd, fingo de åtgång. Det var samme Skoentusiast, som förordnade att han skulle begravas under trädgruppen mitt för slottsporten på dess terrass, och att 12 vitklädda flickor skulle dansa varje mid-sommar på hans grav. —

Men icke endast fruktodling bedrevs utan även odling av lin vid varje gård liksom vävnad av det utvunna linet.

Mycket slöjdkunnig är skobon, och jag minnes en fiskare Jan Petter i Hatet, som tillverkade såväl gevär som de fioler han så väl visste traktera.

Ännu i dag är nog grundtonen hos fol-

Elisabeth Wachtmeister, f. von Essen.

ket aristokratisk. Herren till Sko står högt i deras tanke och man är stolt över att vara infödd Skobo. Så en sängliggande nittioårig gumma som, då hon talade om gamla greven gjorde ett svagt försök att resa sig upp i sängen, men låg ganska stilla då hon talade om de kungliga hon sett i sin dar och bland dem den »lille med krulliga håret» som hon betecknade excellensen Magnus Brahes kungliga vän.

Godset har ett härligt läge, en lång smal halvö, på tre sidor omfluten av Mälaren och på sin smalaste punkt sammanhängande med fastlandet, Hägeby socken. I mitten mellan Skofjärden och viken Gorran ligger den öppna bördiga jorden i en klump i norr och söder begränsad av storskog. Naturen längs stränderna är ovanligt leende

Grevinnan Brahe.

och omväxlande så man fattar väl att änke-grevinnan som i min barndom där tillbragte någon månad under sommaren med sina barn trivdes där utmärkt. — En gång på sommaren lät hon ro sig över sjön, och en gång min mor, så något livligare umgänge förekom ej. Jag minnes väl när grevinnan kom, sittande på en liten gobeläng, som var utbredd på båt-botten och släpade i vattnet på sidorna. Det kan ej nekas, att det vilat och vilar en viss nimbus över Brahenamnet och att det var något särskilt med grevinnans på Sko besök. Vid sådana visiter serverades frukt, melon och saft och vatten. Teet hade ännu ej kommit till väldet. — Skokloster, som jag anser vara en av Sveriges tre stora märkvärdigheter, jämte Kläd- och livrustkammaren samt Linnés Hammarby, kände jag redan från barn-domen i alla detaljer och har nog mycket av min historiska läggning vuxit fram ur de fornstora minnen, som äro samlade på Sko. —

Övriga grannar voro prästens, som bebodde den typiskt gammal-svenska Alsike prästgård. Patron Drakenberg på Hagelstena, typen för en lantjunkare, ovanligt duglig och framstående jordbrukare och mångbetrodd kommunalman med fru och barn, samt litet längre bort Baron Hermelins på Noor. Detta gamla Gyllenstiernska gods var en utmärkt typ för det lilla adliga slottet från karolinska tiden, vilket Artur Hazelius insåg, då han umgicks med planer att såsom typ på Skansen kopiera det vackra huset.

Där hade Carl XI och XII vistats, och i den stora salen satt ett kolossalt ryttarporträtt av den senare, målat av Ehrenstrahl. —

Under Baron Fredrik Hermelins tid var trädgården vid Noor vida beryktad, då ägaren var en i högsta grad kunnig hortikultör, som av min moder gärna rådfrågades i dithörande frågor.

Dessa senare voro de egentliga grannarna, men något livligt gästande, som det t. ex. förekom i Värmland, ägde ej rum.

En mindre herrgård, Rickebasta, låg även i socknen. Den lärer, enligt vad min broder Emanuel påstod, vara nejdens äldsta gård, som i forna tider haft märkliga ägare. Det hade den ju även på sätt och vis nu också, fast det märkliga var egentligen, att de på allt sätt sökte ruinera gården, som trots detta ännu står sig. —

En märklig person har utgått därifrån nämligen religionsstiftaren Erik Jansons maka, som fick spela den heliga Jungfrun i Amerika, där den Jansonska sekten ännu fortlever. Gården har gått ur hand i hand och alla hava klått skogen — och ändå finnes där skog. — Den förste ägaren jag minnes var major Malmerfelt. Efter honom kom en familj med det egendommiga namnet O'Conor, som påstods härstamma från Fersen och Marie Antoinette, på vad grund vet jag ej. Patron och frun levde mycket gentilt på den förfallna gården. Som nygifta plägade de, med armen om varandra sitta på toppen av ett stort stenblock vid vägen, som skulle föreställa alperna, där man ännu ser den utsprängning, som gjorts till sittplats.

(Forts.)

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

LEKPLATSER OCH "ROLIG IDROTT"

TVA ÖNSKEMÅL FÖR IDROTTSINTRESSETS HÖJANDE.

Bättre lekplatser önskas — men god beläggning för dem efterlyses.

Dr. Karolina Widerström, Stockholm, svarar:

För att höja intresset och dugligheten för sund idrott synes mig det grundläggande vara det, att man gynnar barnens och ungdomens fria lekar. Bland annat som för detta är av nöden, är att man anskaffar tillräckligt många och framför allt lämpliga lekplatser. Men hur göra lekplatsens mark god? Stadions gräsmatta fröjas man åt, men våra skolgårdars grusbelaäggning, som alltför tungt belastar barnens ekonomi genom den ohyggliga skönötning den vållar, bör med nödvändighet ersättas med något annat. Men med vad?

Karolina Widerström.
Sandhamn i juli.

Gör idrotten rolig!

Gymnastikdirektören fru Emy Thulin, som vid sin makes, major Thulins sida leder Sydsvenska Gymnastikinstitutet i Lund, ställer sig tveksam inför besvarandet av så »vittomfattande, djupgående och betydelsefulla frågor». Men, säger hon, en sammanfattning av en del av vad jag tror möjligt skulle kunna i någon mån bidra till dessa frågars lösning kan jag göra i följande:

1. Att av vetenskapen med stöd ur prak-

Gymn.-dir. Emy Thulin.

Dr. Karolina Widerström.

På Iduns förfrågan hos idrottsexperten och andra intresserade om deras önskemål för idrottens bästa och höjande ha ytterligare några svar ingått. Denna gång är det doktor Karolina Widerström och gymnastikdirektören fru Emy Thulin, som uttala sina önskningar.

tiska livet få bevisat att det förefinnes ett verkligt behov av vissa, till sin verkan bestämda kroppsrörelser och av idrott.

2. Att ställa arbetet för desamma på en enkel och naturlig, sund klok, individen och fosterlandet verkligt gagnande bas.

3. Att söka samarbete med framstående enskilda och sammanslutningar, som hava satt till sitt mål att söka föra släktet framåt både i kroppsligt och andligt hänseende.

4. Att göra det hela till en lättfattlig roande, en alla åldrar omfattande, folk-rörelse.

5. Att fostra goda, självupppoffrande, för nästans och eget väl intresserade barn, män och kvinnor att leda rörelsen.

Vi, som leda i denna »rörelse» intresserar, tycka, att det är så solklart, att det skall idkas idrott och kroppsrörelse av vissa slag med, som vi tro, viss, bestämd verkan. Men vi kunna ej förneka, att många människor, som utföra ett produktivt arbete av ett eller annat slag, ha en utomordentlig duglighet, hälsa och hög andlig ståndpunkt m. m. utan att de idka kroppsrörelse i idrottslig eller gymnastisk mening. De kanske t. o. m. icke skulle kunna producera i samma höga grad, om de icke fingo vara i fred.

Sanningen att säga vet jag varken ut eller in. Jag anser fortfarande och som jag alltid framhållit, att vi, som företrädare dessa intressen, intet annat hava att göra än att pröva och söka oss fram till positiva bevis i samarbete med Sveriges läkarekår och uppfostrare — lärare och föräldrar.
Lund i juli.

Emy Thulin.

LÄRDA KVINNOR FRÅN NÄR OCH FJÄRRAN GÄSTA NORDEN

KRISTIANIAKONFERENSEN OCH DE SKANDINAVISKA KVINNORNA I EN AMERIKANSKAS ÖGON.

VAD SOM FRAMFÖR ALLT PRÄGLAT akademiskt bildade kvinnors senaste kongress i Kristiania, säger Miss Mina Kerr, sekreterare för American Association of University Women, har varit en god kamratanda, en stark samhörighetskänsla och en uppriktig önskan att förstå varandra. Gentemot en smula trång nationalitetskänsla och självisk chauvinism vilja vi ha fram känslan för mänskligheten det är för den vi vilja arbeta. Och medvetandet att vetenskapen liksom konsten är internationell gör att vi akademiker måste känna oss som kamrater. Ärligt vilja vi göra allt för att sätta oss in i traditionella olikheter och förstå dem.

När man reser till ett främmande land, bör man så mycket som möjligt söka intränga i det landets seder, för man kan ju inte gärna yrka på att de skola godtaga våra. Det är åtminstone vad vi så mycket som möjligt söka inpränta i de unga amerikanska, som — hemma vana vid nästan obegränsad frihet — resa över till Europa, särskilt Frankrike, där konvensansens budord både äro strängare och åtlidas så mycket noggrannare än på de flesta andra håll. Här fordrar internationell takt, att besökande utlänningar lära sig franskt comme il faut och inte stöta den främmande omgivningen med att göra reklam för sitt eget lands begrepp i det fallet.

Vi amerikanska ha på Kristianiakon-

Miss Mina Kerr.

De främsta representanterna för all världens akademiskt bildade kvinnor ha i dagarna varit samlade till möte i Kristiania för att dryfta sina angelägenheter. Flera av konferensens långväga gäster ha därefter utsträckt färden även till Sverige. Sekreteraren i den amerikanska sammanslutningen av universitetskvinnor, miss Mina Kerr, är just nu på besök i Stockholm och i en intervju uttalar hon sin tillfredsställelse både med konferensen, de nordiska kollegerna och resan i sin helhet.

gressen beundrat den organisationstalang, den lugna harmoniska värdighet, som präglat våra norska, svenska, danska och finska kolleger. Norskorna skötte sitt värdinneskap fulländat och hade anordnat en rad förtjusande utfärder och visningar, bland vilka vi särskilt uppskattade att få se Vigelands ateljé, förevisad av mästaren själv.

Alla skandinaviska representanter voro emellertid ytterst älskvärda, man hade också ett starkt intryck av deras vederhäftiga kunskaper var på sitt område. Det lugn, som tycks utmärka dem, bottnar — skulle jag tro — i de ovanligt lyckliga sociala förhållandena, som råda i Skandinavien. Skulle någon skillnad mellan danskor, norskor, finskor och svenskor kunna märkas, så var mitt intryck att de senare voro mer reserverade, värdigare, de förra gladare, hurtigare. Ungefär samma skillnad som mellan engelskor och amerikanska. Men det är ju bara ett flyktigt intryck, som kanske inte alls håller streck vid närmare bekantskap.

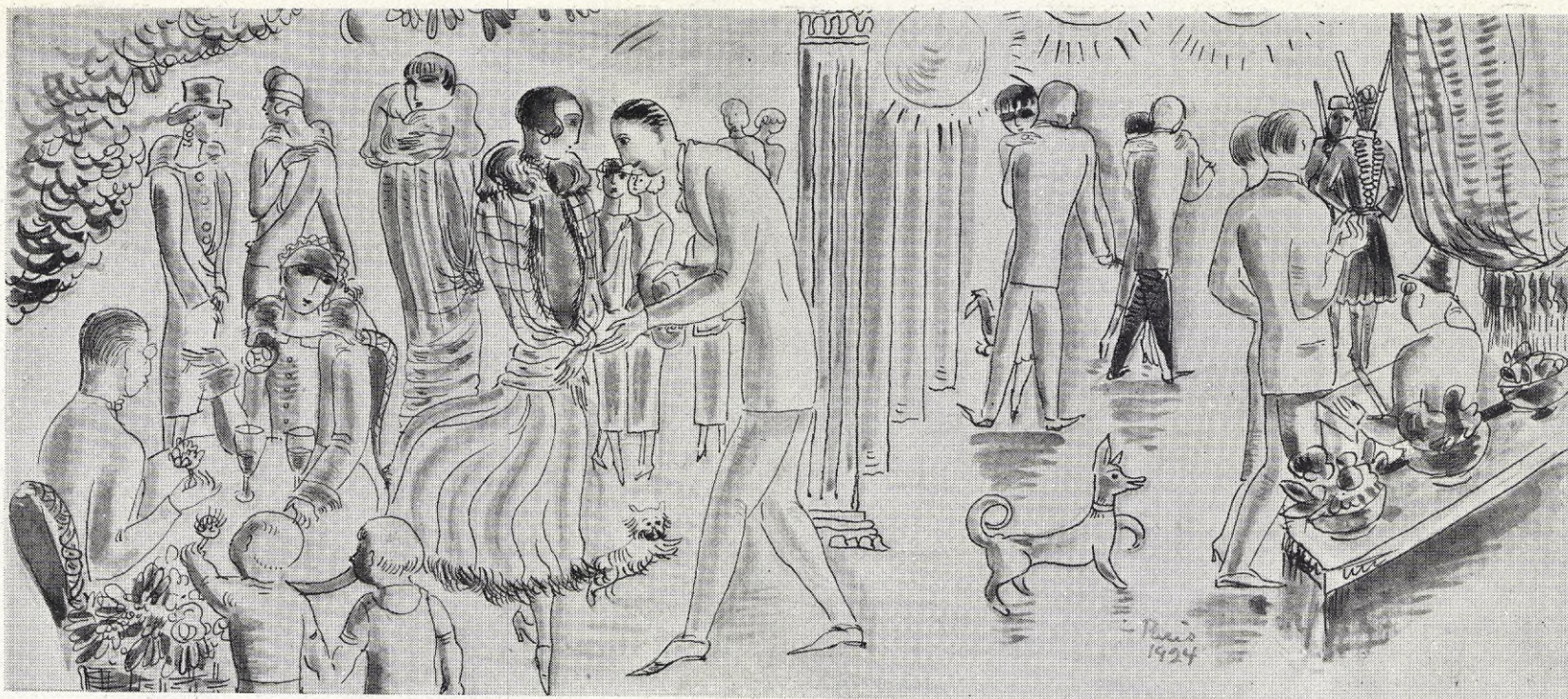
Det är med en känsla av rikt utbyte av denna kongress, vars medlemmar representerade inte mindre än 18 nationaliteter, som jag återvänder till mitt land. Glad är jag också att ha fått se Sveriges vackra huvudstad och den gamla universitetsstaden, vars sevärigheter vi med stort intresse tagit del av.

FLEUR.

Yema
hudcremetvål

gör all hudcreme
överflödigt

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

PARISISKAN. HUR HON SER UT OCH HENNES KLÄDER

CAFÉ DE LA PAIX — AH, PARIS! DÄR sitter jag inklämd på en obekvämlig korgstol på ett sätt, som jag aldrig skulle trivas med hemma, och inmundig världens delikataste chokladglace. Jag känner mig förstas förfärligt parisisk. Och samma känsla söker jag förmedla i mängd per vykort till vänner där hemma, som inte varit i Paris och som böra känna sig imponerade av att jag i dag bildat min själ på Louvren och berikat mina sensationer med besök på Eiffeltornets plattformar.

Att känna sig parisisk på Café de la Paix — ack, verkligheten är brutal! Café de la Paix är mera Stockholm, Köpenhamn, Kristiania, Helsingfors, och några delar New York än Paris. Fast en liten bit av Paris rullar ju alltid förbi där utanför på boulevarden, i ett gestikulerande, stimmande, trippande och slamrande storstadsbrus.

Där går hon, den lilla mångbesjungna parisiskan, föremål för en hel världens kvinnliga avundsblickar. Nej, hon svävar inte alls, varken som en drottning eller en älva. Hon vippar, trippar och struttar, nätt och kokett förresten, på ofta mycket exponerade, men inte fullt så ofta välsvarvade ben. Stockholmskan behöver alltså inte tro, att hon är den enda, som kan ge anledning till sura klagolåtar i tidningarnas insändarspalter om misslyckade ben.

Det är en typ av parisiskan, hon, som trippar över Place de l'Opera vid 4-tiden på dagen och den turisten mest ser. Det är den moderna familjeflickan eller unga frun, som är ute och handlar, den lilla självförsörjande maskinskriverskan, som tar en angenäm omväg hem från arbetet, och den välklädda damen av varken hel- eller halv värld. Sedan finns det många andra parisiskor. Den välbeställda madamen, som går i kamkofta och filttofflor hemma hela Guds långa dag, men som ändå en dag i veckan har "jour" för andra välbeställda madamer, vilka då få beundra hennes charmanta förmiddagsklädning och tyngande mängd av oäkta juveler. En parisiska är också hon, som med armen trött och behagfullt hängande i stödjebandet, uttråkad och oföränderligt allvarlig av all denna världens goda och fröjder, skyntar innanför Rolls Royces rutor — ibland åker hon kanske förbi sin kontrast i storstadsvimlet: den klarögda Sorbonneflickan, som med långa, energiska steg kliver i väg till sina föreläsningar. Ännu en parisiska är slutligen — amerikanskan!

Parisiskan är ingen slav under modet, åtmin-

stone inte under klädmotet. Men även om allting är modernt och ingenting omodernt, så finns det en typ, som är — för att tala med engelska modekäsöser — "just it".

Det är modernt att måla sig. Inte längre — såsom det måhända var meningen från början — för att så diskret som möjligt bättra på och hjälpa upp den naturliga skönheten eller fulheten, utan tydligen för målarkonstens egen skull. Den som är bäst och mest målad, tar skönhetspriset — ja, chacun a son goût, de svenska herrarna finna målningen avskryvård, men de svenska damerna, som ha respekten för parisiskan i sig sedan gammalt, tycka nog

att de se litet bleka och alltför naturliga ut om nosen bredvid sina parisiska systrar. Målningen hör ihop med Paris, med luften där, med miljön. Alla, från damen i Rolls Roycen till fröken bakom Lafayttes disk, äro målade, och efter en tid reagerar man knappt för det.

Det är modernt att ha en figur à la planka. Därför har varje parisiska med självaktning skaffat sig en sådan figur — adjö alla delikata chokladglacer med petit fours! — och är nu i lycklig och total avsaknad av de kvinnliga former, som skalder så smekande besjungit. När få vi då äntligen några moderna skalder?

Det är modernt med shinglat hår. Därför är varje parisiska shinglad. Precis som de första rösträttskvinnorna lära ha varit. Men de små shinglade huvudena i Paris förefalla inte rymma många tankar på den de franska kvinnorna ännu icke förunnade rösträtten — de, som tänka på den, ha inte tid att tänka på shingel och dylik flärd.

Tre goda ting göra typen färdig för klädernas fåfänglighet. Klädvalet är fritt, men det finns ändå en dräkt, som tycks vara alla små koketta medelparisiskors svärmeri. Därmed faller också den gamla uttröskade satsen, att det bara är i vårt lilla Grönköping till Stockholm som fröken Medel-svensson inte kan leva, om hon inte har en precis likadan halsduk och hatt som fröken Medelandersson. Nej då, parisiskan är ett lika lätt byte för epidemisjukan.

Nu svärmar hon för en liten chic svart sidenuniform. Så här ser den ut. En något mer än knälång, rak, snäv kappa i svart fulgerantesiden att svepa om sig. Bak om halsen som krage en liten rak bit hermelin, gärna också några hermelinremсор om ärmarna. I brist på hermelin kan man ha doppingskinn och i ännu betänkligare brist kaninskin, om man lyckas riva åt sig ett någorlunda rent och hyggligt sådant ur de stora lädorna på nedre botten i Grand Magasin du Louvre — tänk, om man skulle vara tvingad att alltid köpa i ett grand magasin i Paris! Under denna kappa vill parisiskan sedan gärna ha en lång kasackblus eller en hel klädning i svart eller vit fulgerante, någon gång i mönstrad marocain. Klädningen skall vara rak och snäv som ett fodral och dess enda garnering bestå av en rad vita stora pärlmorknappar, som gå från hals- uringningen ner till kjolfällen. Den klädningen

(Forts. sid. 833.)

Parisiskans stora svärmeri just nu: den svarta fulgerantedräkten och "knappklädningen".

5: - Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5: - Kom ihåg,
Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm. att för söndersprucken och kyld hy är LEDOLINSALVAN bäst. Finnes i alla affärer. Rt. 26 62

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AGDA FALK.
F. Abenius. Stockholm. Änka efter landssekreteraren Matths A. Falk.
80 år den 17 augusti.

ROSA NACHMANSON.
F. Davidson. Stockholm. Änka efter grosshandl. Herrman Nachmanson.
75 år den 9 augusti.

ANNA UNGER.
F. Thorell. Henriksholm, Änimskog. Måka till bruksägaren Adolf Unger.
75 år den 17 augusti.

TORA STRÖMFELT.
F. Morén. Sigtuna. Änka efter godsägaren, greve F. K. H. Strömfelt.
65 år den 15 augusti.

ANNA AHLBERG.
F. Lindskog. Harplinge. Måka till kontraktsprosten A. R. Ahlberg.
60 år den 12 augusti.

ANNA PETTERSSON.
F. Jonsson. Valla. Måka till kontraktsprosten, kyrkoh. i Lerbo, Henning Pettersson.
60 år den 19 augusti.

EMILIE von PORAT.
Fröken. Gävle. Dotter till överstelöjtn. O. S. v. P. och hans måka f. frih. Adelsvärd. Förest. f. Gävle arbetsstuga.
60 år den 21 augusti.

EBBA GYLLENSVÄRD.
Fröken. Reftele. Dotter till godsägaren T. J. Gyllensvärd och hans måka f. Lorentzon.
55 år den 19 augusti.

FRIDA HÄRLEMAN.
F. Lydecker. Vansbro. Måka till f. stationsinspektoren P. A. Härleman.
50 år den 15 augusti.

VALBORG NORÉN.
F. Sörensson. Simlångsdalen. Måka till kyrkoherden i Bre-dared C. J. Norén.
50 år den 15 augusti.

SIGNE COLLIANDER.
F. Warholm. Färlöv. Måka till kyrkoherden i Färlöv, J. G. E. Colliander.
50 år den 16 augusti.

EDITH LUNDBERG.
Fröken. Askersund. Handarbetslärarinna vid Statens samskola i Askersund.
50 år den 17 augusti.

AGNES SUTTHOFF.
F. frih. Skogman. Stockholm. Måka till praktiserande läkaren, dr John Sutthoff.
50 år den 18 augusti.

ELSA von REIS.
F. Tisell. Göteborg. Måka till grosshandlare Gustav von Reis.
50 år den 29 augusti.
Text se sid. 834.

SIGNE WÄSTFELT.
F. Müllern. Rockesholm. Måka till godsägaren Erik Wästfelt.
50 år den 20 augusti.

ELIN ERICSON.
F. Gadelius. Stockholm. Måka till kommandören m. m. Hans Ericson.
50 år den 21 augusti.

ELIN COLLÉN.
Fru. Falköping-Ranten. Uppställd som kandidat vid riksdagsmannavalen av Skarab. läns liberala valkretsförbund.

FREDRIQUE LUTTE-MAN †.
F. Roos. Stockholm. Änka efter telegrafkommissarien Herman Lutteman.
* 1842, † den 29 juli.

ELISABETH PONTÉN †.
Fröken. Öster-Korsberga.
* 1859, † den 29 juli.
Text se sid. 834.

ANNA STENSTRÖM †.
F. Höjer. Trollhättan. Måka till kyrkoherden och kontraktsprosten August Stenström.
* 1868, † den 25 juli.

KOBBS äkta Kinesiska théer *Peking, Canton* och *Hongkong* (lilafärgade etiketter) giva samtliga en mild dryck med utsökt fin boquet. Rekommenderas av herrar läkare.

KÄRLEKEN ÖVERVINNER ALLT

DET HÄNDE LÅNGT BORTA I ETT annat land. Det var då kriget härjat och sargat många folk, som den svenska hjälpsamheten reste åt sig ett minnesmärke där långt borta i det främmande landet. Ett stort sjukhus blev utrustat genom svenska kärleksgåvor. Hundraden uthungrade och utmärglade små barn fingo föda, vård och kärlek. Vita små bäddar bäddades, och ömma händer lockade fram leenden i förskrämda ansikten. Stora undrande barnaögon blevo lysande av livsglädje och levnadslust, och många sår blevo helade.

Sent en afton gick syster Margit, trött av många steg och mycken oro, för att inspektera en barack i närheten, där ett antal små skyddslingar voro inkvarterade. Det var mörkt, och inga stjärnor lyste i natten. Yrsnön svepte fram från bergen, och kylan trängde isande genom hennes kläder. Stackars lilla syster Margit, hon var så trött, så trött. Hennes kropp den var för länge sedan trött till döden, det var bara hennes själ, som ännu lågade av hänförelsens eld, och hennes hjärta som ännu brann av kärlekens nitälskan. Skulle hon hålla ut ännu några dagar eller veckor? Hon kände sig hjälplös och ensam, endast detta bar henne, att hon visste sig vandra Guds vägar. Det var bara så tungt, att Gud inte genast kunde hjälpa i all denna nöd, att han inte genast kunde förlösa alla dessa oskyldigt lidande små. Att han inte kunde tända ännu mer kärlek i människornas hjärtan, att han inte kunde finna fler, som ville ge sig i detta arbete, offra sig själva och sina krafter för att hela, där andra sårat. Syster Margit går och

går i den mörka skogen, och snön sveper isande mot henne. Då med ens stöter hon emot något. Var det en trädstam, en nedhängande gren, eller vad var det? Det mumlar i mörkret, och det famlar vid hennes fötter. Med ens kommer hon ihåg, att de andra sagt, att ingen skall gå ut obehäpnad efter mörkrets inbrott. Men syster Margit hon älskar människorna, hon tror på dem och kan icke bära vapen. Återigen hör hon detta mummel. Hela hennes själ gripes av medlidande. »Vem är ni, vad vill ni», ropar hon ut i mörkret. »Ack, säg bara ett ord — kan jag inte hjälpa er?» Vinden far isande förbi, och mörkret sveper allt i natt. Återigen detta mummel och famlande. »Vad skall jag göra, vad vill ni — får jag ej hjälpa er?» Med ens minns hon — den elektriska ficklampan, den skall lysa upp detta mörker. Hon tar upp den ur fickan, tänder den och vänder den instinktivt mot sig själv, i det hon säger: Ser ni inte, jag är bara en liten syster från ett främmande land, men jag vill ingenting hellre än hjälpa er.» Syster Margit är så trött, så trött, hennes ögon brinna mörka av den inre elden, som förtär hennes hjärta, hennes hy är så vit som den vita snön, och det vita doket kring hennes panna förhöjer än mer hennes blekhet. Då med ens faller något tungt till marken: »O du Heliga Guds Moder,» mumlar rösten, ett par händer famlar vid hennes fötter, och ett par läppar kysser hennes klädningsfäll. Syster Margit står orörlig, och ljuset lyser på hennes bleka ansikte. Ack, vad rör det henne vem denna människa är, om han är ond eller god,

rik eller fattig, för henne är det endast en människa i nöd. — Lampan lyser och kastar skarpa reflexer mellan träden. Åter mumlar rösten, någon kysser hennes klädningsfäll och smyger bort i natten. Syster Margit vet inte, om hon drömt eller vakat, men när hon lyfter foten för att vandra vidare, stöter hon emot ett oformligt bylte och, när hon böjer sig ned för att lösa upp det, ramlar där åt alla håll konservburkar, påsar och paket av alla slag. Hon känner allt för väl igen det alltsammans. Där är Axa havre gryn, Fyrtornets fiskbullar, där är kex och chokolad, alltsammans kärleksgåvor från Sverige, och det är inte första gången, det försvunnit livsmedel från sjukhusets förråd. Fåfångt har man spanat efter tjuvgodset och tjuven, och nu har hon mött honom, ensam i natten, och han har inte gjort henne något ont, inte ens försökt dölja det han tagit, utan lagt det alltsammans vid hennes fötter. Hon har velat hjälpa, och det har hon fått, fått sträcka sina händer mot en människa i den djupaste nöd — syndens nöd. Tjuven har inte mer än hört rösten, som vibrerat av kärlek, och sett ögonen, vari själen lyste, och han har fallit till föga och lämnat allt vid hennes fötter. Hur tackar inte syster Margit i sitt hjärta, att hon fått möta just den människan på den mörka vägen, och hur tackar hon inte därför, att Gud låtit hennes ansikte lysa av den kärlek, som övervinner allt.

Det sägs, att än i dag ligger tjuvgods tillbakauret vid den svenska systemens dörr. Det sägs, att än i dag verkar den kärlek, som aldrig dör. ANNIE LÖFVENMARK.

FRANSKA SKOLANS FÖRESTÅNDARINNA ÅTTIO ÅR

ATT KUNNA GÖRA EN VACKER hatt och laga en fin middag äro två saker, som enligt samstämmiga uppgifter ingå i fransk uppfostran.

Om detta sällan kan inläras i en skola, så är det dock en alltigenom huslig och kvinnlig prägel på det skolprogram, som fröken Müller, franska skolans föreståndarinna, lyckats genomföra. Handarbete, musik, målning vill hon att hennes unga elever skola inhämta men därjämte färdighet i språk, lätthet att uttrycka sig, förmåga att föra en angenäm konversation — och dock inte ytlig — att genom de kunskaper, skolan ger, komma människorna och livet närmare, leva för andra och förstå andra. Det är till goda, kloka, glada och modiga kvinnor hon vill fostra de unga flickor, som stå under hennes ledning, och helst tänker hon sig då deras uppgift i hemmet — den miljö, som ju nu en gång är den naturligaste för varje kvinna.

Med dessa klara franska idéer om kvinnlig utbildning förenar fröken Müller en storartad organisationstalang och energi. Efter grundliga studier i Frankrike kom hon helt ung till franska skolan i Stockholm, grundad och då ledd av madame Modelon, som lärarinna i historia, geografi, språk och matematik. Särskilt dessa sistnämnda ämnen har hon alltid haft utpräglad begäring och intresse för.

Vid Madame Modelons död blev hon

Fröken Jenny Müller, 80 år den 14 augusti.

själv skolans föreståndarinna och under hennes ledning utbildades nu yngre krafter, som hon sedan skickade till de franska skolor, hon bildat i Gävle, Göteborg, Kristiania och Köpenhamn.

Sitt varma intresse för arbetet och eleverna har fröken Müller bevarat, fast hon nu helt naturligt inte själv meddelar undervisning. Men dagligen övervakar hon arbetet genom att höra på lektioner, ge lärarinnorna anvisning på, hur de böra lägga sitt ämne, och har för varje elev ett personligt intresse. Man får inte bara un-

dervisa dem, man skall också fostra och hålla av sina elever, det är en paroll, som hon gjort till sin och också fordrar av sina lärarinnor att realisera. Men på samma gång håller hon styvt på disciplin och har själv en oförliknelig respekt med sig — så avhållen hon än är. Intet självsvald tolereras på något område, ordning måste det vara även på de glada fester och utklädningsningar, som då och då anordnas i skolan. För de utländska lärarinnor, som tillbringa sina sommarferier i Sverige har hon hyrt två villor på Fågelbrolandet mitt emot Värmdö, där de i sol och skärgårdsluft få njuta sitt välbehövlige dolce far niente.

Vid sidan av sina pedagogiska intressen har också fröken Müller andra, såsom musik — hon har haft en utmärkt sångröst och spelar ännu gärna. Har hon besökt en konsert, spelar hon gärna om den ur minnet dagen därpå. Fransk och svensk konst äro henne lika kära, själv har hon haft stor talang att måla, och på sitt schema givit teckning och målning stor plats. Francois Coupé, fru Lenngren och framför allt Selma Lagerlöf äro hennes favoritförfattare. I det tysta utövar hon en storartad välgörenhet.

Sin högtidsdag firar fröken Müller i stillhet i Frankrike, det land, vars rika kulturarv hon gjort till sitt livsmål att omplantera i svensk jordmån.

EBBA MONTÉN.

Dålig matlust,

blodbrist, samt därav följande nervositet och svaghet, övervinnas snabbast med järnmedicinen Idozan. Pr grund av dess 5-dubbla järnhalt och förträffliga sammansättning giver Idozan överraskande resultat. Idozan är utmärkt välsmakande, angriper ej tänderna och bliver billigast att använda. Rådfråga läkare. Fås å alla apotek.

IDOZAN
FÖRNÄMSTA JÄRNMEDICIN

KVINNAN BAKOM NAMNET

Boja heter dir. B. Gustafssons båt efter fru Ingeborg.

Fröken Gun Sundén-Cullberg och Ingun äro ett.

Fru Regina Högman ger namn och prydnad åt dir. A. W. Högmans båt.

Fröken Wera Forsström — mamma för fem generationer Weror.

Så här ser lilla Wivian ut i verkligheten.

— "Ja' heter Bissbi!"

OU EST LA FEMME? ÄR EN FRÅGA, som fransmännen ha rekommenderat oss att alltid ha i åtanke. Och när vi beskådade Sandhamnsregattan förra veckan och funno, att nästan alla segelbåtar buro kvinnonamn, erinrade vi oss rådet.

Båten bör ha ett kvinnonamn, ty båten är enligt gammal skepparmening hön. Men varför heter den båten så och så? Vad har varit anledningen till att båten döptes just till Wivian eller Britt-Marie?

Det har intresserat Idun att låta dessa frågor gå vidare till några kända yachtägare, vilkas båtar bära kvinnonamn. Säkert döljer sig mången öm hemlighet bakom deras namnval.

Misstanken bekräftas.

Britt-Marie är ett vackert namn, som klingar bra både på en liten kvinna och en båt. Det tyckte också dir. E. Åkerlund och så fick hans lilla dotter heta Britt-Marie och sedan båten efter henne. Lilla Britt-Marie har emellertid i sin tur döpt en

annan av sin pappas båtar — Bissbi. Dir. Åkerlund undrade och funderade mycket över vad han nyaste båt skulle heta. Då kom lilla Britt-Marie till hjälp. Hon kunde inte uttala sitt namn ordentligt, utan det blev alltid Bissbi — nå, varför inte låta den nya båten heta Bissbi?

Döttrarna i seglarfamiljerna ha för övrigt ofta givit sin pappas båtar namn. Så är fallet med Ingun, som är döpt efter fröken Ingun (Gun) Sundén-Cullberg. Hovtandläkare Sandbloms Wivian har fått sitt namn efter familjens yngsta dotter, den lilla söta Wivian, fabrikör Gotth. Forsströms Wera V efter äldsta dottern, som alltså givit upphov till en lång dynasti av Werabåtar, och grosshandlare E. Forsbergs Brita heter också efter äldsta dottern i huset.

Dir. A. W. Högmans eleganta Regina har sitt namn efter fru Högman och direktör B. Gustafsson har döpt sin nya fina Boja efter fru Ingeborg Gustafsson.

Roxane är ett namn, som ingenjör

F. Dahl i likhet med Cyrano de Bergerac tycker mycket om, men han vill ändå icke avslöja varför han givit tre i rad av sina båtar detta namn. Nå, vi skola icke vara påträngande...

Ebella låter litet ovanligt, men så har det inte heller kommit till i vanlighet. När hovkörnär Lindahl köpte sin stora yacht hette den Ebe (efter initialerna i Erik Brodin) men den nye ägaren ville ju gärna ge den ett nytt namn. Han funderade hit och dit. Så sade en dag en av hans vänner om båten att den verkligen var »fina q». Då fick hr Lindahl en idé. Bella betyder vacker, fin — vackra Ebe, det kunde bli Ebella och därmed fick Ebella sitt namn.

Fylgias poetiska namn har en prosaisk tillkomstshistoria, som inte är förbunden med någon Frödings sångmö utan med — försäkringsaktiebolaget Fylgia. Erh. Carlsson köpte båten av detta bolag och så fick den behålla namnet Fylgia, dess tillvaro i Fylgiabolaget till åminnelse.

SOMMARSKÖRD FRÅN FILMLANDET

Mona Mårtensson och Einar Hanson får filmpubliken återse i vinter, då de göra det unga älskande paret i Svensk filmindustris inspelning av Algot Sandbergs "Skeppargatan 40."

Som Onkel Bräsig i Fritz Reuters "Livet på landet" tar sig Axel Ringvall gärna en tår i smyg. I filmen medverkar för övrigt Renée Björling, Mona Mårtensson, Richard Lund m. fl. och Ivan Hedqvist står för regien och en av huvudrollerna.

"Folket i Simlångsdalen" — en film efter Fredrik Ströms bok — skildrar striden mellan de kringvandrande zigenarna och den bofasta befolkningen. Semmy Friedman spelar Tattar-Jan och Marietta (fröken Ahlén) är hans käresta.

Här är en blivande filmstjärna, som i år tar sina första steg inför kameran. Anita Brodin tillhör den bekanta skeppsredarefamiljen och hon spelar mot Gösta Ekman i en film, som ännu inte fått namn. "Bilfilmen" kallas den än så länge, därför att den är laddad med halsbrytande biläventyr.

Gunvor Winberg heter en ung söt stockholmsflicka, som i våras slutade "8:an" i Normalskolan och nu redan med framgång debuterat i en av Svensk filmindustris filmer, "Trollebokungen" efter Maja på Stadts bekanta roman. Det blir en spännande film inspelad i Norrland med kvarnbrand och forsfärder som nervkittlande ingredienser. Gustaf Edgren svarar för regien.

Gösta Ekman ligger inte på latsidan. Medan han har sina idéer på Djurgårdsteatern, hinner han också med att ikläda sig kung Karls skepnad ibland och slåss med ryssar vid Narva i den länge bebadade Karl XII:s filmen. John Brunius är regissör för filmen och fru Pauline medverkar även.

Lillkullan ville titta på kungaparet.

Småkullor och småmasar på kungafest.

Fyra småtingar, som sjöngo för kungaparet.

Mårten-Karin, som gav drottningen blommor.

Vem gör den bästa frimärkstavlan?

En tävling för alla härdiga gossar och flickor.

LÄSTE NI NYLIGEN I TIDNINGEN om en konstnär som hade gjort en tavla, ett porträtt av postverkets »general» men utan att använda pensel eller penna utan bara med tillhjälp av frimärken. Han hade tagit frimärken av olika färger, röda, skära, blå, gula, gröna o. s. v. och bara genom att klippa och klistra ihop dem fått ihop en riktigt bra tavla. Det var tålmodsgöra förstås, men vem har inte tålmod, framför allt då ett vackert pris vinkar som mödans lön.

Idun ber nu sin unga läsekrets försöka sig på något liknande. Samla först ihop alla frimärken ni kan komma över. Det behövs stora massor så ni få vara energiska och be både far och mor och store bror hjälpa till. Sen ni fått ihop så mycket som behövs börjar hopsättandet av tavlan. Vad skall ni »måla»? Inte någon postdirektör förstås, det finns ju lättare uppgifter, en liten landskapsbild, ett stilleben e. d. Blir det futurism eller kubism i tavlan så gör det inte så mycket, de stora konstdoktorerna skola i alla fall inte kritisera mästerverken.

Skaparen av den bästa »frimärkstavlan» har att motse ett penningpris på 25 kronor. Tävlingsbidragen insändas under adr.: »Frimärkstävlan», Idun, Stockholm.

Den lilla sjöjungfrun.

Saga av Agnes Ekström.

I en liten fattig fiskarby bodde en gosse som hette Nils. Han var inte riktigt lik de andra barnen i byn. I stället för att vara med dem och leka, gick Nils för det mesta för sig själv. Längst ut på de kala klipporna, där det salta skummet yrde omkring honom, kunde han sitta i timmar skådande ut över havet och längtande att få komma ut på detta hav och skåda de underbara länder, om vilka han drömde. Men han hade också en annan önskan, en hemlighet, som han icke kunde eller ville förtro

NÄR KUNGEN OCH DROTTNINGEN nyligen voro på besök i Dalarna, kommo de också en dag till en by, som heter Skattungby. Den är inte så stor och rik, den byn, och innevanarna där ängslades litet smått för att de icke skulle kunna ta emot kungaparet nog fint. Men välkomsthälsningen blev så vacker och stämningfull som gärna möjligt — solen sken över berg och dalar, över masar och kullor i deras finaste helgdagsstass och aldrig hade Skattungbyn varit så vacker. Titta bara på bilderna här, så förstå ni nog vilken festdag det var i Skattungbyn, inte minst för småkullorna och småmasarna, som deltog i hyllningen för kungaparet.

åt någon: Han väntade, att han skulle få se en sjöjungfru. Hans farmor som kunde så mycket sager brukade ibland berätta om sjöjungfrurna, som gunga på vågorna, och ibland locka sjömännen i fördärv. Både far och mor lyssnade uppmärksamt, och små barnen sutto med gapande munnar och lysande ögon.

Dagen efter en sådan sagoafton, gick Nils ut och satte sig på den högsta klippan. Han satt och stirrade ut över havet, så att ögonen började svida. Ibland tyckte han sig se ett långt hår flyta på vattnet, men när han såg närmare efter, så var det bara en knippa lössliten tång.

En morgon, när han kom till stranden för att börja sin vakthållning, tog han vägen förbi badstället, där det var en lugn vik med mjuk sandbotten. Det hade stormat under natten, och på stranden lågo uppkastade snäckor, vattenväxter och en och annan vrakspilla. Som han nu gick där undersökande, fick han höra sitt namn ropas av en fin, klockren stämma. Han stannade och lyssnade. Återigen ljöd ropet ångestfullt helt nära honom. Helt förvånad gick han några steg framåt stranden, men stannade plötsligt vid den synen han såg. Ett litet stycke ifrån honom låg bland strandgräs och tångrevor en ung flicka. Hon vände ansiktet mot honom och ett par stora, underbart vackra ögon sågo ångestfullt in i hans. Först trodde Nils, att det var någon olycklig skeppsbruten som blivit uppkastad på land av stormen. Då vände hon sig litet åt sidan. Och då såg Nils att där hennes lilla kropp borde vara syntes en blå- och grönskimrande fiskstjärt.

»Sjöjungfrun!» utbrast Nils häpen och förskräckt. »Ja», sade den silverklingande rösten, »jag är Siva, den yngsta av sjöjungfrurna i detta hav. Jag har kommit bort från mitt hem och mina föräldrar och blivit av stormen uppkastad här i natt. Och jag kan icke själv komma ned i vattnet igen. Vill inte du, Nils vara snäll och hjälpa mig ned?»

När Nils hörde henne tala så, alldeles som en människa, vek all hans rädsla bort. Han skyndade fram, tog ett försiktigt tag i hennes smala, vita armar och sedan lyfte han upp henne. Hon var så lätt, och den starke Nils tyckte, att det var som att lyfta lilla systems docka. Han gick ut i vattnet ett stycke, och där lade han varsamt ned henne. Hon slog sina spåda armar om hans hals. »Tack för hjälpen, Nils! Du har räddat mig från döden. Jag skall aldrig glömma det. Farväl!»

Hon vinkade med handen och försvann utåt havet.

När Nils blev stor, gick han ut till sjös. Efter många resor och äventyr var han en dag på väg hem. Då kom en natt med storm och mörker. Havet rullade hårt, och de ombordvarande voro i livsfara. Räddningsbåtarna kommo ut och blevo fullsatta. Just som den sista skulle lämna fartyget, kom Nils upp på däck. Ingen hade kommit ihåg honom. Han tog ett hopp för att nå båten. Men han beräknade fel; hoppade vid sidan av båten och

Fixeringsbild.

Här rider en av Karl XII:s bussar. Men var är ryssen?

Fixeringsbilden i n:r 31 har rätt löst av Greta Ingeborg Persson, Toarp, Klagstorp; Hans Green, Jönköping; Birgit och Sonja Nilsson, Borlänge. Julle synes mellan faderns ben.

Iduns pristävling i n:o 33.

Svenska gymnastikens fader

I varje brev med lösning som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pris-

tagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes »Pristävling n:r 33».

I Iduns pristävling n:r 30, vars rätta lösning är:

Den korpulente stänkar och svettas köpiöst i värmen, tillföllö prisen Helena Bergergren, Näs bruk, och E. Lindqvist, Drottninggatan 37, Gävle. Prisen uppgå till kronor 14:60.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

TANGENS

GARDINER
äro billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

Oxygenol-
Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

VIKING

Säljes hos alla väl-
sorterade urmakare

Färga i hemmet
med

HARVAN'S HEMFÄRG
-VACKRA FÄRGER- -JÄTTA FÄRGER-
i Hedin's Färgverk-Fäbo

PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER

Förordas av läkare vid all-
män svaghet, nervositet, över-
anstängning och sömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

drogs ned under vattnet. Så kom han upp igen och då tyckte han att någon höll honom uppe. Och runt omkring sig såg han många ansikten, vilka lyste vita genom mörkret. Så blev allt mörkt omkring honom. —

När han vaknade igen, låg han på sin egen strand, just på den plats, där han räddat Siva. Han kunde icke tänka redigt, men han mindes, att någon hållit honom över vattnet, och att han sett många ansikten. Så kom han att se ut över havet. Därute, på de högsta vågornas skumkrönta kammar gungade en hel skara sjöjungfrur. Och närmast honom var Siva. Hon bar en krans av vita näckrosor i sitt mörka hår, och hon vinkade med sin hand och ropade med sin klockrena stämma.

"Nu Nils har Siva och hennes släkt betalat sin skuld till dig. Farväl!" Hon dök ned i böljorna och var borta för alltid. Men den lilla vita näckroskransen flöt i land. Och den gömde Nils hela sitt liv till minne av den lilla sjöjungfrun Siva.

Från södra polcirkeln till den norra.

Bröllop firades på Rosenbad lördagen den 2 aug. då fröken Elsa Rosenlund, dotter till svenske generalkonsuln i Kapstaden Hj. Rosenlund och hans maka, född Barker, sammanvigdes med t. f. överjägmästaren i Övre Norrbottens distrikt John Wallmark.

Den unga bruden, vars morfar var syrisk engelsman och mormor italienska, är född i Tunis, uppfostrad i Kapstaden och hamnar nu såsom gift i Luleå.

"In Her own Right".

(Forts. fr. sid. 820.)

centralisera sådana strävanden än vad som nu är fallet.

Detta är en av Lady Rhondas käraste kapphästar. Det mesta av sina senare års energi har hon därför ägnat åt skapandet — tillsammans med Lady Astor — av »Consultative Committee of Women's Organisation». Den har, ehuru inte mer än två

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning,
och Platssökande 25 öre, för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:— | Helt år 17:50
Halvt år ..... 8:— | Halvt år ..... 9:—
Kvartal ..... 4:25 | Kvartal 4:75

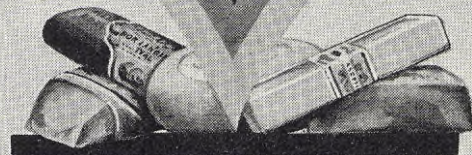

GAHNS TVÅLAR
BEPROVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt
rikhaltiga sortiment:

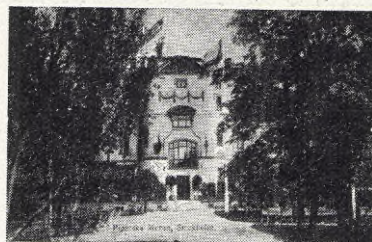
BOROGLYCERINTVAL, PE-
RUBALSAMTVAL, LÄNOIA-
TVAL, BORAX BENZOETVAL,
LAVENDELTVÅL, AKTA
ASEPTINTVAL, och BORLA-
NOLINTVAL samt parfymade
tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt
fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLEVERANTÖR.
UPSALA

Under vackra sommarkvar

intag Eder lunch,
middag och supé å

PIPERSKA MUREN

Luftiga terrasser.

Naturskön park.

Förstklassig musik.

Obs.! Konditori i parken.

HOTELL
NEPTUN

Lilla Torget - Göteborg

Göteborgs billigaste 1:a klass
Hotell. 80 rum med alla be-
kvämligheter. Badrum. Tele-
foner. Fullständig restaurant.

Telefon: Namnanrop.

SVEAFÄRG.

Sveafärg är den hållbaraste och billigaste patentfärg för målning av villor, uthus, staket m. m.

Impregnerar träet! — Smetar icke!
Torkar genast!

Svenska Växtmaltfabrikens Efttr.

HUVUDSTA.
Telef. 342.

BONO-
SKOKRÄM

DRYGAST! — BILLIGAST!

BONO-Skokräms konserverar lädret och gör detsamma mjukt och smidigt. Den är olöslig i vatten och färgar ej ifrån sig ens i fuktigt väder. Förlänar lädret en förnäm glans, vilken bibehåller sig i flera dagar.

BONO Skokräms föres i handeln förpackad i glasburkar, bleckaskar och tuber. Tillverkas av

A.-B. BOFORS' NOBELKRUT
BOFORS

GENERALAGENTUR FÖR STHLM:
N U M A

TILL HÖSTFLYTTNINGARNA:

MÖBLER

Hela garnityr - Stort urval lagermodeller
Ritningar och kostnadsförslag

DAVID BLOMBERG
KUNSGATAN 15 - STOCKHOLM

LACKFÄRGEN RIVALIN

är elastisk, hållbar
höglansig och
lätstruken, därför
allmänt omtyckt.

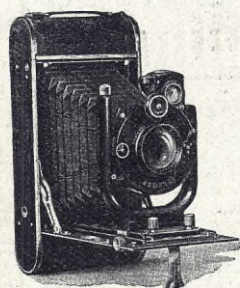
Säljes hos alla
välsorter. färghandlare

Fabrikant:
A.-B. WILH. BECKER
STOCKHOLM

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

KAMEROR och KIKARE

i specialmodeller för damer återfinnas i stort
urval i vår nyutkomna

PRISKURANT I.

Sändes på begäran gratis och franco.
En värdefull katalog för alla fotograferande!

FORSNERS A.-B.

STOCKHOLM — Klarabergsgatan 44.
Filial: Fotografiska Magasinet, Örebro,
Klostergatan 11—13.

Har Ni en

KAMERA?

Bliv då medlem i hela Sveriges
fotoklubb S. A. F. K. Egen tid-
ning och kopieringsanstalt. Un-
dervisning i fotokonst. Upplys-
ningar, anmälningsblankett och
villkor sända vi på begäran kost-
nadsfritt.

Svenska Amatör-Foto-Klubben,
Stockholm B.

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning.

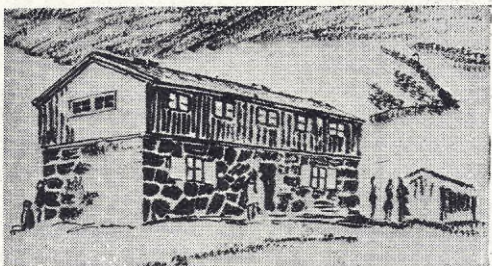
Guldmedalj å alla ut-
ställningar. Erkänt
bästa maskin för till-
verkning av alla sorters
stickade artiklar, såsom
strandkoitor, jumpers,
sweaters, underkläder,
strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.

Fabrik: Kontor & Utställning:
Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B.
STOCKHOLM.

Ensamförsäljare i Finland:
A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.

Ett flertal av Sv. Turistföreningens stationer, värmeisolerade med Quilt.

Kebnekajsestugan

QUILT

Effektivaste och billigaste
Värme- och ljudisoleringsmaterial
Lämpligt för såväl trä- som stenhus

ERIC SJÖSTRAND
STOCKHOLM — KUNSGATAN 15

VÄSTRA SVERIGE:

RAGNAR BERGSTEDT AKTIEBOLAG
MARTEN KRAKOWGATAN 10, GÖTEBORG.

Aberopa denna annons.

är gammal, redan bakom sig största de-
len av alla stora engelska kvinnoföreningar
för sociala ändamål, är alldeles partilös och
helt enkelt ett organisationsinstrument ge-
nom vilket de olika föreningarna kommuni-
cera med varandra om lämpliga mått och
steg då någon speciell kvinnofråga behö-
ver understöd. »The Six Point group» be-
stämmer ofta vilken, och kan kallas för
Committeen's taktiska bas.

En av deras gemensamma största seg-
rar var då de genom ett otal möten lyckas
stämman allmänna opinionen för det
lagförslag, som höjde åldern nedanför vil-
ken sexuellt närmande är en förbrytelse
från 13 till 16 år — ett förslag, som tack
vare främst The Six Point Group och Con-
sultative Committee nu är lag.

Ett annat område för Lady Rhondas
energi är den tidskrift »Time and Tide» hon
startat som ett agitationsmedel för kvinno-
intressen.

Som den praktiska person hon är har
hon en klar insikt om hur stäckta och hin-
drade kvinnor ofta bli i sin verksamhet
genom bristen på organ, där de kunna föra
fram sina synpunkter, besvara polemik, ge
en översikt över resultatet. I en stor dag-
lig tidning för kvinnor ser hon ett av en-
gelskornas närmaste önskemål. Ty som alla
bildade kvinnor i det landet är hon miss-
nöjd med de haremaktiga »dambilagorna»
och frågar (likt en intelligent svensk tid-
ningsredaktör (manlig) här om dagen): Hur
länge tror ni damerna egentligen stå ut med
all den huslighet ogifta, manliga journalister
stoppa i dem? Det förvånar mig att de
svälja det så tåligt.

Jag lämnar Lady Rhondda med känslan
av att ha sett en större och ädlare kvin-
nlighet än den där konventionella. Är det
inte så framtidens kvinna helt lugnt kom-
mer att ta sitt medborgarskap? — som
en plikt även mot männen, för att bättre
kunna se till sina och deras barn, själv-
fallet insisterande på sin kvinnlighet som
den bästa gåva hon kan bringa det gemen-
samma målet, till vilket även mannen
inte ger något annat, eller bättre, än sin
manlighet. Det skall bli intressant att då
Lady Rhondda nu reser till Skandinavien
höra hennes åsikter om oss här hemma —
om inte även hos oss det redan finnes
en och annan ung kvinna, som i en djupare
mening än adelskapets lever och andas »in
her own Right!

Anna Leuch Elgation

Är svenskan beigefergad?

(Forts. fr. sid. 82r.)

räddat Tysklands medelklass från fullstän-
dig lekamlig och andlig ruin.

Men »die Hausfrau» förblir likafullt för
mig en sorglig skepnad. Hennes typ är
sådan att hon har berättigande endast och
allenast i tider av sorg, elände och mörker.
I ljusa, leende dagar är »die Hausfrau» en
oförlighet. Och, märk väl, jag menar
icke med »ljusa, leende dagar» ett i mjölk
och honing simmande Kanaan. Det ideal
av kvinna jag ser framför mig är icke
rädd för livets duster: hon hjälper mannen.
Hon hjälper mannen just därför, att hon är
sitt väsen trogen och icke låter sig av
sin realism, sin skepticism, sin insikt om
tillvarons besvärligheter förleda sig att
trampa ned i det tråkigt av materialistiska
futtigheter, i vilket jag ser »die Hausfrau»
självupoffrande, beställsam, patetiskt oskön
vada.

»Die Hausfrau» var ett led i Tysklands
militära försvarsberedskap. När all annan

Östlings Eftr. Fotoaffär

Drottninggatan 38, Stockholm.
Tel. 320 46.

Frankallar och kopierar Edra badbil-
der på kortaste tid.

Insänd order från landsorten exp.
omgående.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberg & Gross

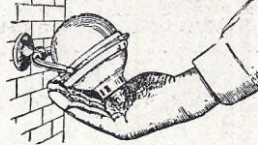
Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.

Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel
Norrköping. Sthlm. Drottningg. 86.

Nehej!!
Det skulle vara
MZADIG!
Tvättpulver
med violdoft
sa' Mamma!

Husmödrar!

AUTO-TVÅL.

Medelst denna automatiska anordning
inbesparas 50 % å tvålförbrukningen.
Det är även hygieniskt.

AUTOTVÅLNERDLAGET,
Birger Jarlsg. 42, Sthlm. Tel. 31190.

Bekvämast
vilar man å

STALRESARMADRASSEN IDEAL

Patenterad.
Hygienisk. — Billig. — Hållbar
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta **Här-
medel** och överträffas icke av
något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 3: 25.
Erhålles hos alla 1:sta klass Par-
fymeri, Damfrisering och Drog-
affärer. Ensamt. för Skandinavien:
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vrickningar
Döda värken med Sloan's Liniment. Ingnidning obehörlig. Det intränger i huden av sig självt, samt borttager svullnader och giver en efterlängtd lindring i samma ögonblick det påstrykes. Botar varje slags värk. Ha en flaska till hands för behov. Fås på alla apotek.

**SLOAN'S
LINIMENT**

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT**

N:r 82. Jag undrar vad man skall göra för att få bort s. k. tandsten på tänderna?

Fröken Z.

Gå för all del genast till tandläkaren! Tandsten är alls ingen ofarlig åkomma, ty den fräter sönder tänderna och kan ha flera allvarliga komplikationer i släp-tåg.

N:r 83. Nu på sommaren, när man grinar för solen, skärpes rynkorna från näsvinklarna ner till munnen så fullt. Vad skall jag göra för detta? Har annars inga rynkor och bör ju ej heller i av-seende till min ungdom ha det.

Berta, 23 år.

Jo, vi känna till det där med solrynorna.

Enklaste medlet att rekommendera är: låt bli att grina för solen! Det låter litet underligt, men i själva verket är det riktigt. Om man prövar på och försöker slappa av musklerna i ansiktet, när man kommer på sig med solvargsmiden, så går det verkligen. Man upptäcker, att "griningen" med de spända musklerna och förvridna dragen som skydd för solen är överdriven, för att inte säga onödig. Försök får fröken Berta se.

Ett bra medel är också att blåsa upp kinderna å la kyrkängel alltsomoftast och företa litet massage på rynkorna, både utifrån med händerna och inifrån med rörelser av tungan under rynkorna.

Slutligen har Iduns skönhetsinstitut flera gånger rekommenderat ett medel mot rynkor: 38 gr. alun; 42 gr. tjock mandelmjolk; 165 gr. rosenvatten. Upplös alun i rosenvattnet, sedan ihålles mandelmjölken under jämn omröring. Ansiktet och särskilt rynkorna baddas med denna blandning en å två gånger i veckan. Rec. på Mandelmjolk: Mandlar skällas och skalas, stötas i mortel och tillsätts med destillerat vatten eller rosenvattnet, 1/4 dcl. till 15 mandlar. Lägg en sockerbit i för att hindra oljan att skilja sig från vattnet och vispa om blandningen grundligt. Mjölken silas sedan genom yllepapp och hålles på flaska.

N:r 84. Vad skall man göra mot nageltrång?

L. S.

Det är inte värt att söka plåstra med det själv, gå i stället till en förstklassig pedicurist och fot-specialist, som ganska snabbt kan befria er från obehaget.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Var kan man fortast få lära Bridge? Är ej vidare hemma i kortspel för övrigt. Har köpt häftet "Små Spelböcker", som avhandlar bridge.

30-åring utan umgänge.

Svar: Köp Cavendish, Den skickliga bridgespelaren, pris 2 kr. Den ger er fort och säkert den nödvändiga insikten i spelet. Annars finns det ju bättre sätt att fördriva tiden än med kortspel. Försök med Dickens t. ex.

Fråga: Vad fordras för att få anställning på en redaktionsbyrå (ej journalist)? Jag har genomgått en åttaklassig flickskola.

Framtid.

Svar: Allting beror ju på an-lagen. Bäst att söka få volontärsplats på en tidning i lands-ortsstad. Nu under semestertiden bör det ej vara så omöjligt. For-dringarna för en god journalist äro allmänbildning, språkkunskap, snabb och klar uppfattningsförmåga, vaken energi, god språk-behandling och färdighet i ma-skinskrivning (helst, men ej oef-

H. M. Konungens Hovleverantör.

Leverantör till:

H. K. H. Hertigen av Nerike.
H. K. H. Hertigen av Södermanl.
H. K. H. Hertigen av Västergöt.

Telefoner: Sthlm 336 42,

Essingen 12.

Linneförrådet

håller längst då

Ni tvättar vid

**Essinge Ängtvätt,
Tvätt- & Strykinrättning**

ANTIKA MÖBLERINGAR

ombesörjes bäst genom

HULTKRANTZ RENOVERINGSATELJER & KONSTHANDEL
Mästersamuelsgatan 7, Stockholm. Tel. 304 27.
Köper och försäljer även i kommission.

**Reinholds
Rekordlimpa**

Telefoner:

812 97 - - Norr 51 86

Vasa 107 32

Sjuksköterske Klänningar

ESTER WELIN, Uplandsgatan 19 A.
Stockholm. Telef. N. 91 72.

Av SANGALLA té

rekommendera vi våra kända märken

"Pekoe Souchong"

"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar

PERCY F. LUCK & Co.

**BEGÅR
i modemagasin och sybehörsaffärer
ylletygerna**

Bon Pasteur och St. - Epin

P. F. N.

Efterfråga följande märken:
Zéphyr och Mérinos Saint-Epin
Venetianskt ylle, Japonaise
Mérinos Bon Pasteur n:o 20
Cachemire Retors, Ondine,
Egyptiskt ylle, etc.

Dessa ylletyger finnas hos:
Helsingborgs Textilgarnaktiebol.,
Helsingborg.

Backman, 61 Drottninggatan,
Stockholm.

Bredenberg & C:o, 26 Drottning-
gatan, Stockholm.

**Den omtänksamma
Husmodern**

vänder sig alltid till

LUNDA TVÄTTINRÄTTNING

Tel. Drottningholm 20 och 190

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

ÄKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillv. av Leg. apotekaren Fru S. Hellström, Ramnäs.

1874 **BRAUNS'** 1924

Hemfärger — 50 år

Ett slående bevis

för dessa färgers överlägsna kvalitet och oumbärlighet.

FÄRGER i paket till hemfärgning av *alla slags tyger*.
CITOCOL-färgtabletter för färgning utan kokning av *alla slags tyger*.

WILBRAFIX blusfärger i kulor till *uppriskande* utan kokning av bleknade tyger av siden, halvsiden, bomull och linne.

WILBRA för färgning vid renovering av *alla slags lädervaror*.

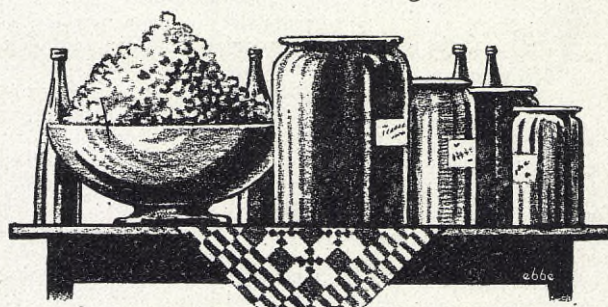
Träbetsor, Handskfärger, Niklas-Bläckpulver, Crémefärger.

Skyddsmärke.

Den som använder **Brauns' Färger** undgår *missräkning och spar tid, arbete, pengar!*

Finns hos alla välsorterade färghandlare.

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oumbärlig hjälp vid

**syltning,
konservering,
svampinläggning.**

J-trefärgstryck rikt illustrerad
ny upplaga.

Kr. 8:-

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från

Iduns Expedition · Stockholm ·

Mot postförskott.

Portofritt.

torra på avigsidan. — Någon hel-skuren klänning kan ni ej få men en klänning med skarv under skärpet. Det kan bli en ganska trevlig vardagsklänning.

Fråga: Kan Idun ge mig ett råd hur jag skall märka min utstyrsel? Monogram eller skilda bokstäver, stora eller små sådana, med rött eller vitt garn?

Oviss.

Svar: Hur märkningen skall utföras är helt och hållet en smak-sak. Somliga föredra monogram, andra skilda bokstäver. Men att märka med mycket stora bokstäver är numera alldeles bortlagt. Ofta brukas att omrama bokstäverna med en broderad krans eller slinga, vilket tar sig ganska bra ut. Med rött märker man merendels endast handdukar och enklare lakan och örngott, allt annat helst med vitt.

Fråga: Jag är mycket road av alla slags handarbeten och hade tänkt bli handarbetslärarinna. Nu har jag hört att det är så ont om sådana platser. Jag ber därför Idun ge mig ett råd hur jag bäst skall utnyttja min fallenhet för vad som hör till kvinnlig slöjd?

Arbetsam.

Svar: Ni kunde t. ex. genomgå en vävkurs. Duktiga lärarinnor i vävning få alltjämt goda platser. Om ni ej genast efter genomgången kurs kan få en dylik plats, kan ni ägna er åt att väva på beställning. De, som äro flitiga och förstå att skaffa sig kunder, hava vanligen god förtjänst.

Fråga: Hur tvättas en barnkappa av vitt astrakantyg?

Elsa 24 år.

Svar: Lägga kappan på ett rent skyнке, dränk in den med bensen och strö över den rikligt med magnesia. Gnid den sedan dukigt med en ren klut, tag ofta en ny sådan eller byt ställe på den första om den är stor. Slutligen piskas kappan på avigsidan. Om den ännu skulle se solkig ut upprepas proceduren än en gång.

Fråga: Skulle Idun kunna giva mig ett gott råd. Jag har två barn, en gosse på sex år och en flicka på 2 år. Min man är både på grund av sitt lynne och sin smak för sprit olämplig såsom uppfostrare. Hans sätt att behandla särskilt gossen, som nu själv börjar att reflektera och som visar ett trotsigt lynne, är olämpligt. Han är ibland mycket brutal men dessemellan undfallande och mutar ibland gossen att fullgöra hans vilja. Samtidigt gör han allt för att undergräva min auktoritet hos gossen. Nu är det min önskan att gossen skall få komma bort, emedan en släkting till mig med ett gott hem och egna pojkar är villig att ta emot honom. Men min man sätter sig absolut däremot och vägrar att i så fall lämna ett öre till gossens underhåll. Kan jag nu på något vis göra min vilja lagligt gällande till min gosses bästa?

Bekymrad moder.

Svar: Vänd Eder till ortens barnvårdsnämnd så kan denna, särskilt om Eder man är hemfallen åt spritmissbruk, hjälpa Eder att erhålla rättens förordnande om vårdnadens överflyttande på Eder ensam. Detta innebär att Ni sedan kan bestämma över gossens vistelseort utan att Eder mans underhållsskyldighet mot barnet upphör. Det är den väg lagen anvisar Eder, därest Ni ej kan nå samförstånd med Eder make och han är uppenbart olämplig som fostrare av gossen.

Fråga: Om ett par ha testamente sins emellan och ej bröst-ärvingar, därjämte ha efterlevande syskon, får då vid endera makens frånfälle *ingen* ärvas av t. ex. enda system till den döda

makan, då hon tillfört boet en viss förmögenhet t. ex. del i sina föräldrars gård? Skall även den delen gå över till efterlevande makens släkt utan att makens enda syster har någon talan?

Undrande prenumerant.

Svar: Därest det inbördes testamentet är formellt oangripeligt kan Ni troligen intet vinna genom klander enär det i ifrågavarande fall ej finns någon materiell inskränkning i testamentsrätten, såsom fallet är genom bestämmelserna om bröstärvinges laglott.

Fråga: För en tid sedan såg jag i Idun men möjl. någon annan tidskrift eller tidning en av läkare skriven artikel, som för-ringade verkan av ett mycket känt och använt samt alldeles utmärkt medel mot gallsten. Jag fäste mig då ej vidare därvid i tanke, att jag skulle hava kvar det gamla receptet men har funnit mig besviken. Då en anhörig insjuknat i nämnda åkomma, vore jag tack-sam att genom Idun få receptet därpå, då jag gissar, att det skulle icke möta större svårighet.

G-k.

Svar: Patienten bör dricka mycket vatten, taga Allcocks plåster på ryggen, när anfallen komma, vara varmt och väl klädd samt föra noggrann diet med undvikande av starkt kryddad mat och mörkt kött. På närmaste apotek bör inköpas uriadotin, varom förtydligande uppgifter ges å apoteket. Naturligtvis är det alltid bäst att anlita läkare.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Till "Vän av vackra handarbeten." Har Ni försökt få handspunnen linnetråd i Ångermanlands Hemslöjdsmagasin, Sollef-teå? Går det inte där, så lär det inte vara möjligt att anskaffa någon. Arbetet blir naturligtvis så mycket mera gott och hållbart, om Ni kan få handspunnen tråd, och både det förnämliga arbets-

Rena porer —
hudens hälsa

VAXHOLM

Skall drömmen realiseras?

Några korta veckor vid en av våra många badorter — ät är många, som aldrig bli i tillfälle att realisera den drömmen.

Men vår långa kust och våra många insjöar lämna rikliga tillfällen till friluftsbad även för den, som får nöja sig med kortare utflykter från vardagens syssla. Till badet hör **Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1** liksom den hör till den dagliga toaletten.

I dess egenartade sammansättning ingår en noggrannt avpassad mängd av förädlade, milda tjär- och svavelämnen. De rena hudens porer och tillföra den stimulans och näring. Därför blir badets välgörande verkan mångdubblad när **Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1** Eder badtvål.

Tillverkningen står under kontroll av Professorn i kemi vid Upsala universitet L. Ramberg.

Begär icke en svaveltjärtvål;
begär alltid **ELFSTRÖMS Svavel-Tjärtvål N:o 1**. Säljes överallt
å 1 krona pr styck.

ELFSTRÖMS TEKNISKA
FABRIK, GEFLE

sättet och den handvävda lärften äro värddiga gott garn. Men visst kan Ni ändå deltaga i tävlan!

Kopiera mönstret, även årtalet 1795, men anbringa på någon mera anspråkslös plats, i kanten t. ex. "Kop. 1924". (Kop. = kopierat.)

Svar till Hertha som har svårt att komma överens med sin omgivning. Jag har emottagit Edert brev, som andas en sådan stor tillit till mig. Ni är både bedrövad och till och med förtvivlad, stackars lilla ni. Så där är det ju ofta i ungdomen. Men, lilla Hertha, där skall betydligt mera till för att vara förtvivlad. Ser Ni, man måste i alla livets förhållanden lägga band på sig och vänja sig att vara bland folk, även om man inte tycker det är roligt. Att vistas bland andra avslipar, oss själva ovetande, de kantigheter vi ha och som vi varken veta eller förstå att vi ha. Vi lära känna människorna, alla de olika typer som finnas i livet. Detta är lika värdefullt som när vi läsa om olika typer i en bok. Vi lära oss att rätta oss att höra på människorna. Ser ni, när vi söka undvika att sära andra, när vi foga oss, så kommer det något fridfullt över oss, som den, vilken demonstrativt opponerar sig och t. ex. sitter hemma och tjuvar, aldrig får erfara.

Livet är inte så invecklat, som man tror. Man kan foga sig i mycket. Men det måste ske vackert och snällt. Så gjorde Askungen och det var därför lyckan kom till henne.

Så var det om läsningen. När jag var mycket ung hade jag då som nu "skriverier" i huvudet. Det syntes tydligt utanpå mig. När jag satt tyst i ett sällskap blev min blick inåtvänd och en och annan sade förebrående: "Författar du?" Förebräelsen var berättigad. Man är inte bjuden på en bjudning för att sitta med inåtvänd blick, utan för att vara glad och trevlig. Man får inte gå och vara frånvarande, när man är närvarande i sitt hem och allra minst när det kommer främmande. Man skall vara vänlig och förekommande, munter och glad. När man är mycket ung förstär man inte att detta är en plikt. Tillrättavisingar och kritik bör tagas emot lugnt och utan demonstration. De hava nog sitt berättigande, min lilla vän. Bara tig och tag emot. Bråka inte. Om tillrättavisingarna bli allt för många och långa, så hör den tillrättavisande till sådana naturer, som dels prata för mycket när de komma i tagen och dels inte mena hälften så illa som det hörs. Med sådana personers ord räknar klokt folk inte så mycket.

En mjuk tystnad, men ej någon demonstration och ingen som helst surhet skall efter hand avvärpa. Tala inte emot. Tag er ej rätt själv, utan gör under tystnad ert bästa. Men skryt ej med ert arbete. Ni har nog inte rätt till det. Det praktiska sinnet och dito förmågan är för litet utvecklade hos en hel del kvinnor, som till och med kommit till högre ålder än ni.

Är ni ödmjuk och god nu och fogar er och gör ert bästa, så vinner ni inte blott motparten på det, inte blott friden och endräkten i huset. Utan ni vinner i främsta hand själv därpå. Inte blott i det närvarande, utan i det tillkommande. Ni kan bli lycklig som gift, när ni dessförinnan skaffat er anpassningsförmåga. Men har ni ej tillägnat er denna kan ni fördärva er kommande äktenskapliga lycka, om ni så bleve gift med den bästa man i världen och började ert samliv med den största ömsesidiga kärlek. Ty anpassningsförmåga måste till i alla livets förhållanden. Och ju fortare man lär sig denna anpassningsförmåga ju fortare kan man lösa så gott som alla kon-

TRYGGA EDER ÅLDERDOM GENOM INKÖP AV

LIVRÄNTA

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

AGENTER Å ALLA STÖRRE PLATSER

Hälsa är skönhet!

Drick varje dag ett glas vatten tillsatt med ENO'S och hjälp naturen att avlägsna själva orsaken till illa mående och dålig hälsa.

ENO'S
"FRUIT SALT"

har de värdefulla egenskaperna av färsk, mogen frukt och är mycket välsmakande. Det befriar kroppen från osunda rester, verkar renande på blodet, gör hyn åter klar och fräiche, avhjälper förstoppning och dietfel, förhindrar huvudvärk och nervositet, förbättrar aptiten och bibingar denna »strålände hälsa», som är så nödvändig för framgång och riktig livsnjutning.

För ung och gammal!
Helflaska Kr. 4:—
Halvflaska » 2:25
Till salu hos samtliga apotek och alla ledande färge- och specialaffärer.
Tillverkas endast av
J. C. ENO Ltd, London, England.
Generalagenter: A. B. PLATIN & Co., Stockholm.

KORSETT-SALONGEN

REGERINGSGATAN 22 1 tr.

STOCKHOLM

rekommenderas

Korsetter och dam-
underkläder färdiga
och på beställning.

Låga priser. Gör ett
besök eller ring N.
50 66 för demon-
stration av varor i
Eder bostad.

FRU GERDA MALMBORG

Tel. Norr 5066.

DUNTÄCKEN
MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

BOKNYTT.

En årsbok har utgivits av Svensk-Engelska föreningen i Stockholm. Det är en rikt illustrerad liten volym som bl. a. upptager porträtt av de många engelska föreläsare som under året gästade föreningen. Ett par av deras föredrag återfinnas i årsboken och speciellt intresserar det svenska läsare att studera dr. Gösta Langenfelts undersökningar om Sveriges och svenskarnas förekomst i den tidigaste engelska litteraturen. Det är ett femtiotal olika stavingar för Sverige: Sweoland, Sweorice, Swetherwyke, Sweyden, Sweaneland, Swic-herlond, Swedeland m. fl. Om kårt barn har många namn måtte vårt lands popularitet varit stad-fäst i England alltsedan Alfred den stores och King Arthurs dagar.

Helene Zinshofer av den öster-rikiske författaren Ludvig Anzengruber är en bonderoman av klassisk art. Det är en vinst för svensk publik att romanen "Der Sternsteinhof" som originalet heter, blivit överflyttad till vårt språk, därtill utomordentligt skickligt, med en säker språkkänsla, av Erik Norling. Hjältinnan är skildrad med en slående psykologisk sanning i varje drag, som visar hennes livsduglighet och hänsynslösa strävan att "komma sig upp". Denna bondbyns Helena står som kontsnärlig fanta-tiskapelse icke mycket efter den mytens undersköna drottning, som hellener och trojaner kämpade om.

Karlfeldt i toner. Fru Hjördis Schenström, maka till major C. F. Schenström, har i dagarna ut-givit en vacker komposition. Det är till E. A. Karlfeldts "Zephyrs serenad till Ölands solvänder" hon komponerat melodi för en röst med piano. Fru S., som är född i Slesvig, har därjämte över-satt texten till tyska. Komposi-tionen har tillställts bl. a. med-lemmar av tyska kolonien i Stock-holm.

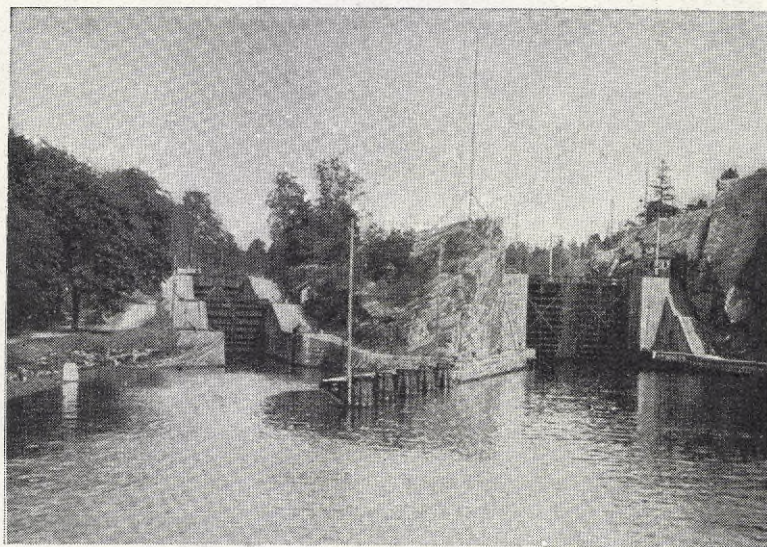

Pellerins

är en
läckerhet för
Smörgåsbordet

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Stockholm—Göteborg eller vice versa.

Besök i Trollhättan, Vadstena m. fl. platser.

Begär prospekt och turlista hos Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

är
kvalitets-
varan

bland tvättmedel.

Åtta månaders ingående provningar vid Statens Provningsanstalt och Fackskolan för Huslig Ekonomi hava fastslagit detta.

Dröj ej att prova VERSALE tills Edert linneförråd lidit obotlig skada genom mindervärdiga tvättmedel.

Barnets hälsa är moderns lycka.

Hur många moder har ej känt en förtvivlans ångest, då hennes krafter ej räcka till för att ge barnet den sunda, närande modersmjölken i tillräcklig mängd. Och hur mycken oro har ej förorsakats av de farliga störningar i barnets matsmältning, som äro så vanliga under den kritiska avvänjningstiden.

Den moder, som vill trygga sitt barns hälsa, bör ge det NESTLÉ'S BARNMJÖL, som i lättsmält form innehåller alla för barnets näring nödiga beståndsdelar. I ett halvt århundrade har Nestlé's Barnmjöl på grund av sina välgörande egenskaper räddat livet på tusentals barn och rekommenderas varmt av varje läkare.

Rent och närande, lättsmält och pålitligt är

NESTLÉ'S
BARNMJÖL

HÄKAN/SON

Att tvätta ett tyg är att befria det från smuts.

Detta skall ske utan att tyget skadas, naturligtvis! Detta är den enkla och oangripliga tankegång, som tagit gestalt i Nabometoden, den enkla och absolut tillförlitliga tvättmetoden

NABO-TVÄTT

är enkel, sparar Er tid, sparar Ert arbete, sparar alltså Edra pengar!
Använd till Nabotvätt det beprövade, självverkande tvättämnet

NABO
med
bensin